

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
01.07.2022
RT II, 09.12.2022, 6

Ülemaailmne postikonventsioon

Vastu võetud 26.08.2021

[Ülemaailmse Postiliidu Addis Abeba erakorralise kongressi ning Abidjani kongressi lõppaktide ratifitseerimise seadus](#)

[Ülemaailmne postikonventsioon](#)[kehtis kuni 01.07.2022]

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

Allakirjutanud, Postiliidu liikmesriikide valitsuste täievolilised esindajad, võttes arvesse 1964. aasta 10. juulil Viinis sõlmitud Ülemaailmse Postiliidu põhikirja artikli 22 lõiget 3, on koostanud üksmeelselt ja põhikirja artikli 25 lõike 4 kohaselt konventsiooni, mille reegleid kohaldatakse rahvusvahelises postiteeninduses.

I osa

Rahvusvahelises postiteeninduses ühiselt kohaldatavad sätted

Artikkel 1 Mõisted

1. Ülemaailmse Postiliidu konventsioonis kasutatakse järgmisi mõisteid allpool määratletud tähenduses:
 - 1.1. kirisaadetis – ülemaailmses postikonventsioonis ja eeskirjades kirjeldatud ning nende tingimustele vastavalt edasitoimetatav saadetis;
 - 1.2. postipakisaadetis – ülemaailmses postikonventsioonis ja eeskirjades kirjeldatud ning nende tingimustele vastavalt edasitoimetatav saadetis;
 - 1.3. kullerpostisaadetis (EMS) – ülemaailmses postikonventsioonis, eeskirjades ja EMS seotud dokumentides kirjeldatud ning nende tingimustele vastavalt edasitoimetatav saadetis;
 - 1.4. dokumendid – kirisaadetis, postipakisaadetis või kullerpostisaadetis, mis sisaldab mis tahes kirjutatud, joonistatud, trükitud või digitaalset informatsiooni, mille füüsilised omadused ei ületa eeskirjades sätestatud piirmäärasid, välja arvatud kaubaartiklid;
 - 1.5. kaubad – kirisaadetis, postipakisaadetis või kullerpostisaadetis, mis sisaldab materiaalselt vallasvara eset, välja arvatud raha, sealhulgas kaubaartiklid, mida ei saa liigitada lõikes 1.4 sätestatud “dokumendi” määratluse alla ja mille füüsilised omadused ei ületa eeskirjades sätestatud piirmäärasid;
 - 1.6. kinnine depešš – märgistatud mahuti(d), mis on suletud tina- või muu plommiga ja sisaldab postisaadetist;
 - 1.7. vale teekonnaga postisaadetis – mahuti, mis saabub muusse vahetusasutusse, kui on märgitud (mahuti) etiketil;
 - 1.8. isikuandmed – postiteenuse kasutaja tuvastamiseks vajalik informatsioon;
 - 1.9. valesti lähetatud saadetis – vahetusasutusse saabuv saadetis, mis on ette nähtud teise liikmesriigi vahetusasutusele;
 - 1.10. transiiditasud – tasu kirisaadetiste maa-, mere- ja/või õhutrasiidiga seotud teenuste eest, mida vedaja (määratud ettevõtja, muu teenistus või need mõlemad kahe peale) osutab läbitaval maal;
 - 1.11. lõppmaksed – tasu, mille lähetava riigi määratud ettevõtja võlgneb sihtriigi määratud ettevõtjale saadud kirisaadetiste eest sihtriigis tekkinud kulutuste katteks;
 - 1.12. määratud ettevõtja – valitsusasutus või valitsusväline asutus, kelle liikmesriik on ametlikult määranud osutama postiteenuseid ja täitma sellega seotud Postiliidu aktidest tulenevaid kohustusi oma territooriumil;
 - 1.13. pisipakk – konventsiooni ja eeskirjade tingimustele vastavalt edasitoimetatav saadetis;
 - 1.14. sissetuleva maaposti tariif – tasu, mille lähetava riigi määratud ettevõtja võlgneb sihtriigi määratud ettevõtjale saadud postipakkide eest sihtriigis tekkinud kulutuste katteks;
 - 1.15. maaposti transiiditariif – tasu maa-, mere- ja/või õhutrasiidiga seotud teenuste eest, mida vedaja (määratud ettevõtja, muu teenistus või need mõlemad kahe peale) osutab pakkide vedamisel oma territooriumi kaudu;
 - 1.16. meretariif – tasu teenuste eest, mida osutab vedaja (määratud ettevõtja, muu teenistus või need mõlemad kahe peale), kes osaleb pakkide edasitoimetamises meritsi;
 - 1.17. järelepärimine – postiteenuse kasutamise seotud kaebus või päring, mis on esitatud konventsiooni ja selle eeskirjade tingimuste kohaselt;

1.18. universaalne postiteenus – kvaliteetsete põhiliste postiteenuste püsiv pakkumine vastuvõetava hinnaga kogu liikmesriigi territooriumi piires kõikidele klientidele;

1.19. lahtine transiit – selliste saadetiste, mille arv või kaal ei õigusta lähetamist kinnise postina, avatud transiit vahendajamaa kaudu sihtriiki.

Artikkel 2

Ühe või mitme üksuse määramine, kes vastutab konventsiooni järgimisest tekkivate kohustuste täitmise eest

1. Kuue kuu jooksul pärast kongressi lõppu teatavad liikmesriigid rahvusvahelisele büroole selle valitsusasutuse nime ja aadressi, kes on määratud vastutama postiga seotud küsimuste järelevalve eest. Kuue kuu jooksul pärast kongressi lõppu esitavad liikmesriigid rahvusvahelisele büroole ühe või mitme ettevõtja nime ja aadressi, kes on ametlikult määratud osutama postiteenuseid ja täitma Postiliidu aktidest lähtuvaid ülesandeid oma territooriumil. Asjaomaste valitsusasutustega seotud muudatustest, mis leiavad aset kongressidevahelisel ajal, teatavad liikmesriigid võimalikult kiiresti rahvusvahelisele büroole. Ametlikult määratud ettevõtjatega seotud muudatustest teatatakse rahvusvahelisele büroole samuti võimalikult kiiresti ja soovitatavalt kolm kuud enne muudatuse rakendamist.

2. Kui liikmesriik määrab ametlikult uue ettevõtja, peab ta märkima ära ka ettevõtja poolt Postiliidu aktide alusel osutatavate postiteenuste ulatuse ning ettevõtja geograafilise ulatuse tema territooriumil.

Artikkel 3

Universaalne postiteenus

1. Postiliidu ühtse postiterritooriumi kontseptsiooni toetamiseks tagavad liikmesriigid, et kõigil kasutajatel/ klientidel on õigus kasutada universaalset postiteenust, mis hõlmab kvaliteetsete põhiliste postiteenuste püsivat pakkumist vastuvõetava hinnaga kogu nende territooriumi piires.

2. Kõnealust eesmärki silmas pidades määravad liikmesriigid oma riigi postialastes õigusaktides või muul tavapärasel viisil kindlaks osutatavate postiteenuste ulatuse ning kvaliteedinõuded ja vastuvõetavad hinnad, võttes arvesse nii elanikkonna vajadusi kui ka oma riigis valitsevaid tingimusi.

3. Liikmesriigid tagavad, et universaalse postiteenuse osutamise eest vastutavad ettevõtjad pakuksid postiteenuseid vajalikus ulatuses ja kvaliteedis.

4. Universaalse postiteenuse järjepidevuse huvides tagavad liikmesriigid, et selle teenuse osutamine rajaneb elujõulisel aluspõhjal.

Artikkel 4

Transiidivabadus

1. Transiidivabaduse põhimõte on sätestatud põhikirja artiklis 1. Sellega kaasneb iga liikmesriigi kohustus tagada, et tema määratud ettevõtja edastab teiselt määratud ettevõtjalt saadud kinnised depeššid ja lahtise transiidina saadetavad (à découvert) kirisaadetised alati kõige kiiremat marsruuti pidi ja kõige kindlamate vahenditega, mida ta kasutab oma saadetiste puhul. Seda põhimõtet kohaldatakse ka valesi lähetatud saadetiste või vale teekonnaga postisaadetiste suhtes.

2. Liikmesriigid, kes ei vaheta postisaadetisi, mis sisaldavad nakkusohtlikke aineid või radioaktiivseid aineid, võivad mitte lubada nimetatud saadetisi edastada lahtise transiidina oma territooriumi kaudu. Sama kehtib ka trükiste, perioodiliste väljaannete, ajakirjade, pisipakkide ja M-kottide kohta, mille sisu ei vasta läbitavas riigis nende avaldamist või ringlust reguleerivatele õiguslikele nõuetele.

3. Postipakkide transiidivabadus on tagatud kogu Postiliidu territooriumil.

4. Kui liikmesriik ei täida transiidivabadust käsitlevaid sätteid, võivad teised liikmesriigid katkestada selle liikmesriigiga postiteenuste osutamise.

Artikkel 5

Postisaadetiste kuuluvus. Saadetise tagastamine. Aadressi ja/või saaja nime (juriidilise isiku nime või perekonna-, ees- või isanime (kui on)) muutmine või parandamine. Übersuunamine. Väljastamata saadetiste tagastamine saatjale

1. Kuni õigustatud isikule väljastamiseni kuulub postisaadetis saatjale, välja arvatud juhul, kui saadetis on lähteriigi või sihtriigi ning artikli 19 lõike 2 punkti 1.1 või artikli 19 lõike 3 kohaldamise korral transiidiriigi riigisest õigusaktide alusel konfiskeeritud.

2. Postisaadetise saatjal on õigus nõuda saadetise tagastamist või selle aadressi või saaja nime (juriidilise isiku nime või perekonna-, ees- või isanime (kui on)) muutmist ja/või parandamist.

3. Kui saaja on oma aadressi muutnud, tagavad liikmesriigid, et nende määratud ettevõtjad suunavad postisaadetised ümber ja tagastavad väljastamata saadetise saatjale. Tasud ja muud tingimused kehtestatakse eeskirjades.

Artikkel 6

Postmargid

1. Mõiste “postmark“ on kaitstud käesoleva konventsiooniga ja seda võib kasutada ainult markide kohta, mis vastavad käesoleva artikli ja eeskirjade tingimustele.
2. Postmargid:
 - 2.1. lastakse välja ja lastakse ringlusse ainult liikmesriigi või territooriumi loal kooskõlas Postiliidu aktidega;
 - 2.2. on suveräänsuse ilming ja nad on tõendiks postitasu maksmise kohta vastavalt postisaadetistele Postiliidu aktide kohaselt määratud tegelikule väärtusele;
 - 2.3. peavad olema ringluses väljalaskvas riigis või territooriumil, sõltuvalt riigi õigusaktidest, postitasu maksmiseks või filateelia eesmärgil kasutamiseks;
 - 2.4. peavad olema kättesaadavad kõigile väljalaskva liikmesriigi või territooriumi kodanikele.
3. Postmarkidel on:
 - 3.1. väljalaskva liikmesriigi või territooriumi nimi ladina kirjas või, kui väljalaskev liikmesriik või territoorium seda Postiliidu rahvusvaheliselt büroolt nõuab, lühend või tähis, mis väljalaskvat liikmesriiki või territooriumi ametlikult tähistab, vastavalt eeskirjades sätestatud tingimustele¹;
 - 3.2. nimiväärtus, mis on väljendatud:
 - 3.2.1. üldjuhul väljalaskva liikmesriigi või territooriumi ametlikult kehtivas valuutas, tähe või tähisega;
 - 3.2.2. muude iseloomustavate tunnuse abil.
4. Postmarkidel kujutatud riiklikud embleemid, ametlikud kontrollmärgid ja valitsuste vaheliste organisatsioonide logod on tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni mõistes kaitstud.
5. Postmarkide teemad ja kujundus peavad:
 - 5.1. järgima Postiliidu põhikirja preambulit ja Postiliidu organite otsuste vaimu;
 - 5.2. olema tihedalt seotud väljalaskva liikmesriigi või territooriumi kultuurilise identiteediga, aitama kaasa kultuuri levitamisele või rahu hoidmisele;
 - 5.3. olema liikmesriigi või territooriumiga tihedalt seotud, kui nad jäädvustavad väljapaistvaid isikuid või sündmusi, mis ei pärine sellest liikmesriigist või territooriumilt;
 - 5.4. olema poliitikavabad ning ei tohi olla isikut ega riiki solvavad;
 - 5.5. olema liikmesriigile või territooriumile väga olulised.
6. Postiliidu aktide kohaseid postitasu maksmist kinnitavaid jäljendeid, frankeerimismasina jäljendeid ning trükipressi või muu trükkimis- või tembeldamismenetlusega tehtud jäljendeid võib kasutada vaid liikmesriigi või selle territooriumi loal.
7. Enne postmarkide välja laskmist, mille valmistamisel on kasutatud uusi materjale või tehnoloogiaid, annavad liikmesriigid rahvusvahelisele büroole vajalikku teavet nende postitöötlemissõidukitega ühilduvuse kohta. Rahvusvaheline büroo teavitab teisi liikmesriike ja nende määratud ettevõtjaid.

Artikkel 7

Säästev areng

Liikmesriigid ja/või nende määratud ettevõtjad võtavad vastu ja rakendavad kõigil postitöö tasanditel ennetava säästva arengu strateegia, keskendudes keskkonna-, sotsiaal- ja majandustegevusele, ning edendavad teadlikkust säästva arengu alal.

Artikkel 8

Posti turvalisus

1. Liikmesriigid ja nende määratud ettevõtjad järgivad Postiliidu turvalisusnormides kindlaks määratud turvalisuse nõudeid ning võtavad vastu ja rakendavad kõigil postitöö tasanditel ennetava turvalisusstrateegia, et kõikide kaasatud ametnike huvides säilitada ja suurendada avalikkuse usaldust määratud ettevõtjate pakutavate postiteenuste vastu. See strateegia sisaldab eeskirjades kindlaks määratud eesmärke ja administratsiooninõukogu ja postinõukogu poolt vastuvõetud rakendussätetes nimetatud postisaadetiste (sealhulgas postisaadetiste liigi või kriteeriumite) kohta elektroonilise eelteabe esitamise nõuete täitmise põhimõtet kooskõlas Ülemaailmse Postiliidu tehniliste sõnumiedastusstandarditega. Strateegia sisaldab ka teabevahetust saadetiste ohutu ja turvalise transpordi ja transiidi hoidmise kohta liikmesriikide ja nende määratud ettevõtjate vahel.
2. Kõik rahvusvahelise posti transpordiketis kohaldatavad turvameetmed peavad olema vastavuses riskide ja ohtudega, mille vastu need suunatud on, ning neid tuleb rakendada ilma ülemaailmseid postivooge ega kaubandust takistamata, võttes arvesse postivõrgustiku eripärasid. Turvameetmeid, millel on postiteenustele võimalik globaalne mõju, tuleb rakendada rahvusvaheliselt kooskõlastatud ja tasakaalustatud viisil, kaasates sidusrühmi.

Artikkel 9

Õigusrikkumised

1. Postisaadetised

1.1. Liikmesriigid kohustuvad võtma meetmeid, et ära hoida rikkumisi ning vastutusele võtta ja karistada isikuid, kes on tunnistatud süüdi järgmistes rikkumistes:

1.1.1. narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning ohtlike kaupade postisaadetistesse panemine, kui nende panemist postisaadetistesse ei ole konventsioonis ega eeskirjades sõnaselgelt lubatud;

1.1.2. postisaadetistesse pedofiilsete materjalide või lapsi kasutavate pornograafiliste materjalide panemist.

2. Postimaksevahendid ja postitasu maksmine

2.1. Liikmesriigid kohustuvad võtma meetmeid, et ära hoida rikkumisi ning vastutusele võtta ja karistada õigusrikkumise eest, mis on seotud konventsioonis nimetatud postimaksevahenditega, nagu näiteks:

2.1.1. nii ringluses olevate kui ka ringlusest kõrvaldatud postmarkidega;

2.1.2. postitasu maksmist kinnitavate jäljenditega;

2.1.3. frankeerimismasina või trükipressi jäljenditega;

2.1.4. rahvusvaheliste vastusekupongidega.

2.2. Käesolevas konventsioonis mõistetakse postimaksevahenditega seotud õigusrikkumiste all ükskõik millist allpool kirjeldatud tegu, mis on toime pandud mis tahes isiku poolt kavatsusega saada ebaseaduslikku tulu isikule endale või kolmandale isikule. Järgmiste tegude eest on ette nähtud karistus:

2.2.1. postimaksevahendi võltsimine, jäljendamine või järeletegemine ning ebaseaduslik või õigusvastane tegu, mis on seotud sellise vahendi omavolilise valmistamisega;

2.2.2. võltsitud, jäljendatud või järeletehtud postimaksevahendi valmistamine, kasutamine, ringluses laskmine, turustamine, jagamine, levitamine, transportimine, näitamine või avalikustamine (k.a kataloogis ja reklaami eesmärgil);

2.2.3. juba kasutatud postimaksevahendi kasutamine või ringluses laskmine ükskõik millisel postitegevusega seotud eesmärgil;

2.2.4. igasugune katse neid õigusrikkumisi toime panna.

3. Vastastikkuse põhimõte

3.1. Sanktsioonide määramisel ei tehta vahet lõikes 2 nimetatud õigusrikkumiste vahel hoolimata sellest, kas tegemist on riigisisese või välismaise postimaksevahendiga; käesoleva sätte kohta ei kehti ükski vastastikkuse põhimõtte juriidiline või tavapärane tingimus.

Artikkel 10

Isikuandmete töötlemine

1. Kasutajate isikuandmeid võib kasutada üksnes eesmärkidel, milleks need koguti, ning vastavalt kehtivatele riiklikele õigusaktidele.

2. Kasutajate isikuandmed avaldatakse üksnes sellistele kolmandatele isikutele, kellel on kehtivate riiklike õigusaktide alusel õigus juurdepääsuks.

3. Liikmesriigid ja nende määratud ettevõtjad tagavad kasutajate isikuandmete konfidentsiaalsuse ja turvalisuse vastavalt nende riiklikele õigusaktidele.

4. Määratud ettevõtjad teavitavad oma kliente nende isikuandmete kasutamisest ja kogumise eesmärkidest.

5. Mõjutamata eespool toodut, võivad määratud ettevõtjad edastada isikuandmeid elektrooniliselt siht- või transiidiriikide määratud ettevõtjatele, kes vajavad neid andmeid teenuse osutamiseks.

Artikkel 11

Kinniste depeššide vahetamine väeüksustega

1. Teise riigi maa-, mere- või lennupostiteenuste vahendusel võib kirisaadetiste kinniseid depešše vahetada:

1.1. liikmesriigi postiasutuste ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni käsutusse antud väeüksuste ülemate vahel;

1.2. nende väeüksuste ülemate vahel;

1.3. liikmesriigi postiasutuste ja sama riigi välismaal paiknevate mere-, õhu- või maaväeüksuste ülemate ning sõjalaevade või -õhusõidukite kaptenite vahel;

1.4. sama riigi mere-, lennu- või maaväeüksuste ülemate ning sõjalaevade või -õhusõidukite kaptenite vahel.

2. Lõikes 1 osutatud depeššides olevad kirisaadetised peavad piirduma saadetistega, mis on adresseeritud sellist posti saavate või saatvate väeüksuste liikmetele või ohvitseridele ja sellist posti saava või saatva laeva- või lennumeeskonnale või mis on nende saadetud. Kohaldatavad edasitoimetamise tariifid ja -tingimused määrab oma eeskirjade kohaselt kindlaks selle liikmesriigi määratud ettevõtja, kes on andnud vastava väeüksuse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni käsutusse või kellele kuulub laev või õhusõiduk.

3. Erikokkuleppe puudumisel vastutab asjaomase määratud ettevõtja ees posti transiiditasude, lõppmaksete ja lennutranspordi tasude eest selle liikmesriigi määratud ettevõtja, kes on andnud väeüksuse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni käsutusse või kellele kuulub sõjalaev või sõjaõhusõiduk.

Artikkel 12

Kirisaadetiste postitamine välismaal

1. Määratud ettevõtja ei ole kohustatud edastama ega saajale kätte toimetama kirisaadetisi, mida tema liikmesriigi territooriumil elavad saatjad postitavad või lasevad postitada välisriigis eesmärgiga saada kasu seal kehtivatest soodsamatest tariifidest.
2. Lõike 1 sätteid kohaldatakse ühtmoodi nii kirisaadetistele, mis on komplekteeritud saatja elukohariigis ja seejärel viidud üle piiri, kui ka kirisaadetistele, mis on komplekteeritud välisriigis.
3. Sihtriigi määratud ettevõtja võib nõuda postitamiskoha määratud ettevõtjalt riigisiseste tariifide tasumist. Kui postitamiskoha määratud ettevõtja ei nõustu tasuma nimetatud tariife sihtriigi määratud ettevõtja määratud tähtaja jooksul, võib sihtriigi määratud ettevõtja saata saadetised tagasi postitamiskoha määratud ettevõtjale ning tal on õigus nõuda tagastamiskulude hüvitamist või toimida saadetistega riigi õigusaktide kohaselt.
4. Määratud ettevõtja ei ole kohustatud edastama ega saajale kätte toimetama kirisaadetisi, mida saatjad postitavad või lasevad postitada suurtes kogustes muus riigis kui nende elukohariik, kui saadavate lõppmaksete summa on väiksem kui summa, mida oleks saadud, kui saadetised oleksid postitatud saatja elukohariigis. Sihtriigi määratud ettevõtja võib nõuda postitamiskoha määratud ettevõtjalt makset, mis vastab kantud kuludele ega või ületada kahest järgmisest summast suuremat: kas 80% kodumaisest tariifist analoogiliste saadetiste eest või artikli 29 lõigete 5–11, artikli 29 lõigete 12–15 või artikli 30 lõike 9 alusel kohaldatavaid määrasid. Kui postitamiskoha määratud ettevõtja ei nõustu tasuma nõutud summat sihtriigi määratud ettevõtja määratud tähtaja jooksul, võib sihtriigi määratud ettevõtja saata saadetised tagasi postitamiskoha määratud ettevõtjale ning tal on õigus nõuda tagastamiskulude hüvitamist või toimida saadetistega riigi õigusaktide kohaselt.

Artikkel 13

Postiliidu vormide kasutamine

1. Kui Postiliidu aktides ei ole sätestatud teisiti, kasutavad ainult määratud ettevõtjad Postiliidu vorme ja dokumente postiteenuste osutamiseks ja postisaadetiste vahetamiseks Postiliidu aktide alusel.
2. Määratud ettevõtjad võivad kasutada Postiliidu vorme ja dokumente määratud ettevõtjate poolt väljaspool enda riigi territooriumi asutatud eksterritoriaalsete vahetusasutuste (ETOE) ja rahvusvaheliste postitöötlemiskeskuste (IMPC) tegevuses, mis on määratletud täpsemalt lõikes 6, et lihtsustada eespool nimetatud postiteenuste osutamist ja postisaadetiste vahetamist.
3. Lõikes 2 nimetatud võimaluse kasutamisele kohaldatakse selle liikmesriigi või territooriumi õigusakte või poliitikat, kus eksterritoriaalne vahetusasutus (ETOE) või rahvusvaheline postitöötlemiskeskus (IMPC) on asutatud. Selles osas ja mõjutamata artiklis 2 nimetatud määramiskohustusi tagavad määratud ettevõtjad oma konventsioonist tulenevate kohustuste jätkuva täitmise ja vastutavad täielikult oma suhete eest teiste määratud ettevõtjatega ja rahvusvahelise bürooga.
4. Lõikes 3 sätestatud tingimus kehtib samasuguselt sihtliikmesriigile sellistelt eksterritoriaalsetelt vahetusasutustelt (ETOE) ja rahvusvahelistelt postitöötlemiskeskustelt (IMPC) postisaadetiste vastuvõtmisel.
5. Liikmesriigid teatavad rahvusvahelisele büroole, milline on nende poliitika eksterritoriaalsetele vahetusasutustele (ETOE) ja rahvusvahelisele postitöötlemiskeskustele (IMPC) edastatud ja/või neilt saadud postisaadetiste suhtes. See informatsioon avaldatakse Postiliidu veebilehel.
6. Üksnes käesoleva artikli tähenduses on eksterritoriaalne vahetusasutus (ETOE) määratud ettevõtja poolt äriatel eesmärgidel asutatud ja juhitud või määratud ettevõtja vastutusel olev asutus või rajatis nende enda omast erinevas liikmesriigis või territooriumil, mille eesmärk on suunata äritegevus väljaspool nende riigi territooriumi asuvatele turgudele. Rahvusvaheline postitöötlemiskeskus (IMPC) on rahvusvaheline postitöötlemise rajatis vahetatud rahvusvahelise posti töötlemiseks, mis saadab või võtab vastu postisaadetisi või tegutseb teiste määratud ettevõtjate vahel vahetatud rahvusvahelise posti transiidikeskusena.
7. Käesolevat artiklit ei tõlgendata selliselt, et eksterritoriaalsed vahetusasutused (ETOE) ja rahvusvahelised postitöötlemiskeskused (IMPC) (sealhulgas määratud ettevõtjad, kes vastutavad nende asutamise ja tegevuse eest väljaspool enda riigi territooriumi) on samas olukorras asukohariigi määratud ettevõtjatega Postiliidu aktide alusel, või et see seaks teistele liikmesriikidele õigusliku kohustuse tunnustada selliseid eksterritoriaalseid vahetusasutusi (ETOE) või rahvusvahelisi postitöötlemiskeskusi (IMPC) kui määratud ettevõtjaid sellel territooriumil, kus nad on asutatud või tegutsevad.

II osa

Teeninduskvaliteedi standardid ja sihtnormid

Artikkel 14

Teeninduskvaliteedi standardid ja sihtnormid

1. Liikmesriigid või nende määratud ettevõtjad kehtestavad, avaldavad ja uuendavad sissetulevate kirisaadetiste ja postipakisaadetiste kättetoimetamise standardeid ja sihtnorme vastavates koondtekstides, nagu on toodud eeskirjades.

2. Need standardid ja sihtnormid, mida suurendatakse tollivormistuseks tavaliselt kuluva aja võrra, ei tohi olla vähem soodsad kui samalaadsetele saadetistele riigisiseses teeninduses kohaldatavad standardid ja sihtnormid.

3. Samuti kehtestavad ja avaldavad liikmest lähteriigid või nende määratud ettevõtjad prioriteetsete ja lennuposti kirisaadetiste ning postipakkide ja tava/maapostipakkide kohta postitamist kättetoimetamiseni kehtivad standardid.

4. Liikmesriigid või nende määratud ettevõtjad mõeldavad teeninduskvaliteedi standardite rakendamist.

III osa **Tasud, lisatasud, postitasudest vabastamine**

Artikkel 15 **Tasud**

1. Kooskõlas konventsiooni ja selle eeskirjade põhimõtetega kehtestavad sõltuvalt riigi õigusaktidest kas liikmesriigid või nende määratud ettevõtjad konventsioonis määratletud postiteenuste tasud. Tasud on põhimõtteliselt seotud teenuste osutamise kuluga.

2. Liikmest lähteriik või tema määratud ettevõtja, sõltuvalt riigi õigusaktidest, määrab kindlaks kirisaadetiste ja postipakkide edasitoimetamise postitasu. Postitasu katab saadetise väljastamise aadressis näidatud kohta, tingimusel et kõnealuste saadetiste puhul osutatakse sihtriigis sellist kättetoimetamisteenust.

3. Võetavad tasud, sealhulgas aktides ettenähtud soovituslikud tasud, peavad olema vähemalt võrdsed tasudega, mida võetakse samade tunnustega (kategooria, kogus, kestus jne) riigisisestelt teenustelt.

4. Liikmesriik või tema määratud ettevõtja, sõltuvalt riigi õigusaktidest, võib ületada kõiki aktides esitatud soovituslikku laadi tasusid.

5. Lõikes 3 ettenähtud tasude miinimumtasu ületavas osas võivad liikmesriigid või nende määratud ettevõtjad lubada nende liikmesriigis postitatud kirisaadetiste ja pakkide puhul vähendada tasusid, mis põhinevad nende riigi õigusaktidel. Näiteks võivad nad postisaadetiste suure koguse saatmisel kohaldada soodustariife.

6. Klientidelt ei või võtta mingit muud liiki postitasu, kui on aktides ette nähtud.

7. Kui aktides ei ole sätestatud teisiti, jätab iga määratud ettevõtja oma kogutud tasud endale.

Artikkel 16 **Postitasudest vabastamine**

1. Põhimõte

1.1. Postitasudest, s.t postitasu maksmisest vabastamise juhud nähakse sõnaselgelt ette konventsioonis. Sellest olenemata võib eeskirjades ette näha, et liikmesriigid, määratud ettevõtjad ja piirkondlikud postiliidud vabastatakse postiteenistusega seotud kirisaadetiste ja postipakkide saatmisel postitasu maksmisest, transiiditasust, lõppmaksetest ja sissetuleva posti tariifist. Peale selle vabastatakse Postiliidu rahvusvahelise büroo poolt piirkondlikele postiliitudele, liikmesriikidele ja määratud ettevõtjatele saadetavad kirisaadetised ja postipakid kõigist postitasudest. Liikmeks oleva lähteriigi või tema määratud ettevõtja võib siiski võtta viimasena nimetatud saadetiste eest lennupostitasu.

2. Sõjavangid ja interneeritud tsiviilisikud

2.1. Otse või konventsiooni eeskirjades või posti makseteenuste kokkuleppes nimetatud asutuste kaudu sõjavangidele adresseeritud või nende saadetud kirisaadetised, postipakid ja posti makseteenused on vabastatud kõigist postitasudest, välja arvatud lennupostitasu. Neutraalses riigis kinni peetud ja interneeritud isikud loetakse eespool esitatud sätete kohaldamisel võrdseks sõjavangidega.

2.2. Lõike 2 punkti 1 sätteid kohaldatakse ka kirisaadetiste, postipakkide ja posti makseteenuste suhtes, mis lähetatakse teistest riikidest ja on otse või konventsiooni eeskirjades või posti makseteenuste kokkuleppes nimetatud asutuste kaudu adresseeritud interneeritud tsiviilisikutele või nende saadetud; interneeritud tsiviilisikud on määratletud tsiviilisikute sõjaeelse kaitse 1949. aasta 12. augusti Genfi konventsioonis.

2.3. Konventsiooni eeskirjades või posti makseteenuste kokkuleppes nimetatud asutused vabastatakse samuti postitasudest lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud isikutega seotud kirisaadetiste, postipakkide ja posti makseteenuste eest, mida nad saavad või saavad kas ise või vahendajana.

2.4. Postitasust vabastatakse kuni viiekilosed postipakid. Kaalu piirmäära suurendatakse 10 kilogrammini postipakkide puhul, mille sisu ei ole võimalik jagada, ja postipakkide puhul, mis saadetakse vangilaagrisse või sealsele vangide volitatud esindajale (hommes de confiance) vangidele laialijagamiseks.

2.5. Määratud ettevõtjate vahel arveldades ei kohaldata tariife ametipostipakkide ning sõjavangide ja interneeritud tsiviiliskute postipakkide suhtes, välja arvatud lennupostipakkidele kohaldatavad lennutranspordi tasud.

3. Pimedatele mõeldud saadetised

3.1. Pimedate organisatsioonile või selle poolt või pimedale inimesele või tema poolt saadetud pimedatele mõeldud saadetised vabastatakse kõigist postitasudest, välja arvatud lennupostitasu, ulatuses, milles need saadetised on saatva määratud ettevõtja riigisisises postiteenuses vastuvõetavad.

3.2. Käesolevas punktis:

3.2.1. pime inimene on inimene, kes on oma riigis registreeritud pimedana või vaegnägijana või kes vastab Maailma Terviseorganisatsiooni pimedade inimese või vaegnägija määratlusele;

3.2.2. pimedate organisatsioon on asutus või ühing, mis pakub pimedatele inimestele teenuseid või esindab neid ametlikult;

3.2.3. pimedatele mõeldud saadetised hõlmavad kirjavahetust, mis tahes vormis väljaandeid, sealhulgas helisalvestised, ja mis tahes seadmeid või materjale, mis on mõeldud või kohandatud pimedate inimeste aitamiseks pimedusega seotud probleemide ületamisel vastavalt eeskirjadele.

IV osa Põhiteenused ja lisateenused

Artikkel 17 Põhiteenused

1. Liikmesriigid tagavad, et nende määratud ettevõtjad võtavad vastu, töötlevad, toimetavad edasi ja väljastavad kirisaadetisi.

2. Ainult dokumente sisaldavad kirisaadetised on:

2.1. prioriteetsed saadetised ja mitteprioriteetsed saadetised kaaluga kuni 2 kilogrammi;

2.2. kirjad, postkaardid ja trükised kaaluga kuni 2 kilogrammi;

2.3. pimedatele mõeldud saadetised kaaluga kuni 7 kilogrammi;

2.4. ühele saajale samal aadressil saadetud ajalehti, ajakirju, raamatuid ja muid trükiseid sisaldavad spetsiaalsed kotid, mida nimetatakse M-kottideks, kaaluga kuni 30 kilogrammi.

3. Kaupu sisaldavad kirisaadetised on:

3.1. prioriteetsed ja mitteprioriteetsed pisipakid kaaluga kuni 2 kilogrammi.

3.2. pimedatele mõeldud saadetised kaaluga kuni 7 kilogrammi vastavalt eeskirjadele;

3.3. ühele saajale samal aadressil saadetud ajalehti, ajakirju, raamatuid ja muid trükiseid sisaldavad spetsiaalsed kotid, mida nimetatakse M-kottideks, kaaluga kuni 30 kilogrammi vastavalt eeskirjadele.

4. Kirisaadetisi liigitatakse, lähtudes nii saadetiste töötlemise kiirusest kui ka saadetise sisust kooskõlas eeskirjadega.

5. Lisaks lõikes 4 nimetatud liigitamissüsteemile võib kirisaadetisi liigitada ka nende formaadi alusel väikekirjadeks (P), suurteks kirjadeks (G), mahukateks kirjadeks (E) või pisipakkideks (E). Suuruse ja kaalu piirmäärad on sätestatud eeskirjades.

6. Eeskirjades esitatud tingimustel võib teatud kirisaadetise liikide kohta valikuliselt kohaldada kõrgemaid kaalu piirmäärasid, kui on nimetatud lõigetes 2 ja 3.

7. Liikmesriigid tagavad ka selle, et nende määratud ettevõtjad võtavad vastu, töötlevad, toimetavad edasi ja väljastavad postpakisaadetisi kaaluga kuni 20 kilogrammi.

8. Eeskirjades esitatud tingimustel võib teatud postpakisaadetiste kohta valikuliselt kohaldada kõrgemat kaalu piirmäära kui 20 kilogrammi.

Artikkel 18 Lisateenused

1. Liikmesriigid tagavad järgmiste kohustuslike lisateenuste osutamise:

1.1. väljaminevate prioriteetsete ja lennuposti kirisaadetiste tähtimine;

1.2. sissetulevate tähtitud kirisaadetiste tähtimine.

2. Liikmesriigid võivad tagada järgmiste vabatahtlike lisateenuste osutamise nende määratud ettevõtjate vahel, kes on nõustunud neid teenuseid osutama:

2.1. kirisaadetiste ja postipakkide kindlustamine;

2.2. kirisaadetiste ja postipakkide kättetoimetamine lunamaksu eest;

- 2.3. jälgitav kirisaadetiste ja postipakkide kättetoimetamine;
 - 2.4. tähitud või väärtustatud kirisaadetiste väljastamine isiklikult saajale;
 - 2.5. tasuta kirisaadetiste ja postipakkide kättetoimetamine;
 - 2.6. suuremõõtmeliste postipakkide saatmine;
 - 2.7. consignment-teenus ühe saatja poolt välismaale saadetavate grupeeritud partiisaadetiste puhul;
 - 2.8. tagastusteenus, mis hõlmab kauba tagastamist saaja poolt algsele müüjale viimase loal.
3. Järgmised kolm lisateenust sisaldavad nii kohustuslikke kui ka vabatahtlikke osi:
- 3.1. rahvusvaheline ärikirjavastuste teenus (International Business Reply Service – IBRS), mis on põhimõtteliselt vabatahtlik. Kõik liikmesriigid või nende määratud ettevõtjad on siiski kohustatud osutama IBRS tagastusteenust (“return” service);
 - 3.2. vastusekupongid, mida saab igas liikmesriigis vahetada. Vastusekupongide müük on vabatahtlik;
 - 3.3. väljastusteade tähitud kirisaadetiste, postipakkide ja väärtusade jaoks. Kõik liikmesriigid või nende määratud ettevõtjad annavad väljastusteadeid sissetulevate saadetiste kohta. Väljaminevate saadetiste kohta väljastusteade andmine on vabatahtlik.
4. Nende teenuste ja vastavate tasude kirjeldus on eeskirjades.
5. Kui riigisiseses postiteenistuses võetakse järgmisena nimetatud teenuste eest eritasu, võivad määratud ettevõtjad võtta eeskirjades esitatud tingimustel sama suurt tasu ka rahvusvaheliste saadetiste eest:
- 5.1. üle 500 grammi kaaluvate pisipakkide väljastamine;
 - 5.2. pärast hilisemat postitusaega postitatud kirisaadetised;
 - 5.3. saadetised, mis on vastu võetud väljaspool operatsioonikassa tavalist tööaega;
 - 5.4. kogumine saatja aadressilt;
 - 5.5. kirisaadetise väljastamine väljaspool operatsioonikassa tavalist tööaega;
 - 5.6. nõudmiseni saadetised;
 - 5.7. üle 500 grammi kaaluvate kirisaadetiste (välja arvatud pimedatele mõeldud väljaanded) ja postipakkide hoidmine;
 - 5.8. postipaki kättetoimetamine postipaki saabumise teate vastu;
 - 5.9. kindlustuskate vääramatu jõu vastu;
 - 5.10. kirisaadetiste kättetoimetamine väljaspool operatsioonikassa tavalist tööaega.

V osa Keelud ja tolli küsimused

Artikkel 19

Saadetised, mida vastu ei võeta. Keelud

1. Üldsätted

1.1. Saadetisi, mis ei vasta konventsiooni ja eeskirjadega kehtestatud tingimustele, vastu ei võeta. Saadetisi, mis on lähetatud pettuse eesmärgil või kavatsusega hoiduda nõuetekohase tasu maksmisest täies ulatuses, vastu ei võeta.

1.2. Erandid käesolevas artiklis sisalduvatest keeldudest on sätestatud eeskirjades.

1.3. Kõikidel liikmesriikidel ja nende määratud ettevõtjatel on õigus laiendada käesolevas artiklis sisalduvate keeldude ulatust ning neid keelde võib kohaldada kohe pärast nende lisamist vastavasse koondteksti. Kui liikmesriik või tema määratud ettevõtja soovib täiendada või muuta artiklite nimekirja, mis on keelatud või mida võetakse vastu teatud tingimustel impordina (või transiidina), teavitab ta sellest rahvusvahelist bürood, kes uuendab vastavat koondteksti.

2. Keelud kõigi saadetiseliikide kohta

2.1. Igat liiki saadetistesse on keelatud panna:

2.1.1. Rahvusvahelise Narkootikumide Kontrollnõukogu määratletud narkootilisi ja psühhotroopseid aineid ja muid sihtriigis keelatud ebaseaduslikke narkootikume;

2.1.2. sündsusetuid või kõlvatuid esemeid;

2.1.3. võltsitud ja piraatartikleid;

2.1.4. muid artikleid, mille import ja ringlus on sihtriigis keelatud;

2.1.5. artikleid, mis oma laadi või pakendi tõttu võivad ohustada postitöötajaid või avalikkust või määrada või rikkuda teisi saadetisi, postivahendeid või kolmandate isikute vara;

2.1.6. dokumente, mis kujutavad endast jooksvat ja isiklikku kirjavahetust muude isikute vahel kui saatja ja saaja või nendega koos elavad isikud.

3. Ohtlikud kaubad

3.1. Igat liiki saadetistesse on keelatud panna konventsioonis ja eeskirjades kirjeldatud ohtlikke kaupu.

3.2. Igat liiki saadetistesse on keelatud panna inertseid lõhkekehasid ja nende koopiaid ning militaarvarustust, sealhulgas inertseid granaate, inertseid mürske ja nende koopiaid jms.

3.3. Erandkorras võetakse ohtlikud kaubad siiski vastu ainult nende liikmesriikide vahel, kes on deklareerinud oma nõusolekut lubada selliseid kaupu kas vastastikku või ainult ühes suunas saatmiseks tingimusel, et need on kooskõlas riigisiseste ja rahvusvaheliste transpordieeskirjadega.

4. Elusloomad

- 4.1. Elusloomi ei tohi saata mingit liiki saadetistes.
- 4.2. Erandkorras võetakse kirisaadetistes, mis ei ole väärtsaadetised, vastu järgmisi artikleid:
- 4.2.1. mesilasi, kaane ja siidiusse;
 - 4.2.2. kahjurputukate parasiite ja hävitajaid, mis on mõeldud kahjurputukate tõrjeks ja mida vahetavad ametlikult tunnustatud asutused;
 - 4.2.3. kärbsed Drosophilidae sugukonnast, mis on mõeldud biomeditsiinilisteks uuringuteks ja mida omavahel vahetavad ametlikult tunnustatud asutused.
- 4.3. Erandkorras võetakse postipakkides vastu järgmisi artikleid:
- 4.3.1. elusloomi, kelle edasitoimetamine posti teel on lubatud asjaomaste riikide postieeskirjades ja/või riiklikes õigusaktides.
5. Kirjavahetuse panemine postipakkidesse
- 5.1. Postipakkidesse on keelatud panna järgmisi artikleid:
- 5.1.1. kirjavahetust, välja arvatud arhiveeritud materjale, muude isikute vahel kui saatja ja saaja või nendega koos elavad isikud.
6. Mündid, pangatähed ja muud väärtuslikud artiklid
- 6.1. Keelatud on panna münte, pangatähti, rahatähti või esitajaväärtpabereid, reisirõngesid, töödeldud või töötlemata plaatinaid, kulda ja hõbedat, vääris kivie, juveele või muid väärtuslikke artikleid:
- 6.1.1. väärtustamata kirisaadetistes;
 - 6.1.1.1. kui aga riigi õigusaktid seda lubavad, võib nimetatud artikleid saata suletud ümbrikus tähtsaadetisena;
 - 6.1.2. väärtustamata pakkidesse, välja arvatud, kui see on riigi õigusaktidega lubatud;
 - 6.1.3. väärtustamata pakkidesse, mida vahetavad kaks riiki, kus võetakse vastu väärtsaadetisi;
 - 6.1.3.1. lisaks võib iga liikmesriik või määratud ettevõtja keelata panna väärtustamata pakkidesse kullakange, mis on pärit tema territooriumilt, lähetatakse tema territooriumile või mida saadetakse lahtise transiidina tema territooriumi kaudu; postiaadministratsioon võib kehtestada nende artiklite tegelikule väärtusele piirmäärad.
7. Trükised ja pimedatele mõeldud saadetised:
- 7.1. ei tohi sisaldada pealekirjutusi ega kirjavahetust;
 - 7.2. ei tohi sisaldada postmarke ega muid ringluses olevaid või ringlusest kõrvaldatud postitatu maksmist kinnitavaid artikleid ega mingeid rahalist väärtust kujutavaid pabereid, välja arvatud, kui saadeti sisaldab kaarti, ümbrikku või ümbriku, millele on trükitud saatja või tema esindaja aadress algupärase saadeti lähte- või sihtriigi, mille tagastamise eest on sooritatud ettemakse.

8. Korrapäraselt vastu võetud saadeti kohtlemine

8.1. Korrapäraselt vastuvõetud saadeti kohtlemise kord sätestatakse eeskirjades. Mingil juhul ei edastata sihtkohta, ei väljastata saajale ega saadeti lähteriiki tagasi lõike 2 punktides 1.1 ja 1.2, lõike 3 punktis 1 ja lõike 3 punktis 2 loetletud artikleid sisaldavaid saadeti. Kui lõike 2 punktis 1.1, lõike 3 punktis 1 või lõike 3 punktis 2 nimetatud artiklid avastatakse transiidi ajal, käsitatakse selliste saadetiatega transiidiriigi õiguse kohaselt. Kui lõike 3 punktis 1 ja lõike 3 punktis 2 nimetatud artiklid avastatakse transpordi ajal, on määratud ettevõtjal õigus artikkel saadeti eemaldada ja see kõrvaldada. Seejärel võib määratud ettevõtja edastada ülejäänud saadeti sihtkohta koos informatsiooniga vastuvõetamatu artikli kõrvaldamise kohta.

Artikkel 20

Tollikontroll. Tollimaksud ja muud maksud

1. Lähteriigi ja sihtriigi määratud ettevõtjad võivad oma riigi õigusaktide kohaselt esitada saadeti tollikontrolliks.
2. Tollikontrolliks esitatud saadetielt võib võtta tollile esitamise tasu, mille soovituslik summa on ette nähtud eeskirjades. Nimetatud tasu võetakse ainult selliste saadeti tollile esitamise või tollivormistuse eest, millele määratakse tollimaks või muu samalaadne maks.
3. Määratud ettevõtjad, kes on volitatud korraldama kliendi nimel saadeti tollivormistuse, kas kliendi või sihtriigi määratud ettevõtja nimel, võivad võtta kliendilt tollivormistustasu tegelike kulude järgi. Tollivormistustasu võib võtta kõikide tollis riigi õigusaktide kohaselt deklareeritud saadeti eest, kaasa arvatud tollimaksust vabastatud saadeti eest. Kliente tuleb eelnevalt selgelt nõutud tasust teavitada.
4. Määratud ettevõtjad võivad võtta saadeti saatjalt või saajalt tollimaksu ja muid võlgnetavaid makse.

VI osa Vastutus

Artikkel 21

Järelepärimised

1. Iga määratud ettevõtja peab vastu võtma järelepärimisi, mis on seotud tema oma või ka mõne teise määratud ettevõtja teenindusalas postitatud postipakkide või tähitud, väärtustatud või kontrollitava kättoimetamisega saadetistega, tingimusel et klient on esitanud järelepärimise kuue kuu jooksul pärast saadetise postitamise kuupäeva. Määratud ettevõtjate vaheline järelepärimiste edastamine ja menetlemine toimub eeskirjades sätestatud tingimuste kohaselt. Kuuekuune tähtaeg on seotud nõude esitaja ja määratud ettevõtja vahelise suhtlemisega ega hõlma nõuete edastamist määratud ettevõtjate vahel.

2. Järelepärimised on tasuta. Kui aga nõutakse edastamist kiirkullerposti (EMS) teel, tuleb sellega seotud lisakulu põhimõtteliselt kanda vastava nõudmise esitanud isikul.

Artikkel 22

Määratud ettevõtjate vastutus. Hüvitised

1. Üldsätted

1.1. Välja arvatud artiklis 23 sätestatud juhud, vastutavad määratud ettevõtjad:

1.1.1. tähtsaadetiste, väärtustamata postipakkide (välja arvatud e-kaubanduse toodete kättoimetamise kategooria postipakid („ECOMPRO pakid“), mille omadused on täpsemalt määratletud eeskirjades) ja väärtsaadetiste kaotsimineku, sisu puudujäägi või rikkumise eest;

1.1.2. tähtsaadetise, väärtsaadetise ja väärtustamata postipaki tagastamise eest, kui saadetisel ei ole märgitud põhjust, miks seda kätte ei toimetatud.

1.2. Määratud ettevõtjad ei vastuta muude saadetiste eest kui lõike 1 punktides 1.1 ja 1.2 nimetatud saadetised, ega ka ECOMPRO pakide eest.

1.3. Muude juhtude eest, mis ei ole konventsioonis sätestatud, määratud ettevõtja ei vastuta.

1.4. Kui tähtsaadetiste, väärtustamata postipakkide ja väärtsaadetiste kaotsimineku või sisu täieliku rikkumise on tinginud vääramatu jõud, mille puhul hüvitist ei maksta, on saatjal õigus saada tagasi saadetise postitamise eest makstud tasud, välja arvatud kindlustustasu.

1.5. Väljamakstava hüvitise summa ei tohi ületada eeskirjades märgitud summat.

1.6. Vastutuse korral ei võeta väljamakstava hüvitise arvestamisel arvesse kaudset kahju, saamata jäänud tulu ega moraalset kahju.

1.7. Kõik määratud ettevõtjate vastutust käsitlevad sätted on ranged, siduvad ja täielikud. Määratud ettevõtjad ei vastuta mingil juhul, ka mitte tõsiste vigade korral ulatuses, mis ületab konventsioonis ja eeskirjades ettenähtud piirmäärasid.

2. Tähtsaadetised

2.1. Tähtsaadetise kaotsimineku või selle sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral on saatjal õigus saada hüvitist eeskirjades ettenähtud summas. Kui saatja on nõudnud eeskirjades ettenähtud summast väiksemat summat, võivad määratud ettevõtjad maksta väiksema summa ning saada selle alusel hüvitist teistelt asjassepuutuvatelt määratud ettevõtjatelt.

2.2. Tähtsaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral on saatjal õigus saada hüvitist, mis põhimõtteliselt vastab rüüstatu või rikutu tegelikule väärtusele.

3. Väärtustamata postipakid

3.1. Väärtustamata postipaki kaotsimineku või sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral on saatjal õigus saada hüvitist eeskirjades ettenähtud summas. Kui saatja on nõudnud eeskirjades ettenähtud summast väiksemat summat, võivad määratud ettevõtjad maksta väiksema summa ning saada selle alusel hüvitist teistelt asjassepuutuvatelt määratud ettevõtjatelt.

3.2. Väärtustamata postipaki osalise rüüstamise või rikkumise korral on saatjal õigus saada hüvitist, mis põhimõtteliselt vastab rüüstatu või rikutu tegelikule väärtusele.

3.3. Kokkuleppel võivad määratud ettevõtjad omavahelistes suhetes kohaldada eeskirjades ühe postipaki eest ettenähtud summat kaalust olenemata.

4. Väärtsaadetised

4.1. Väärtsaadetise kaotsimineku või sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral on saatjal õigus saada hüvitist, mis põhimõtteliselt vastab postisaadetise avaldatud väärtusele SDR-des.

4.2. Väärtsaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral on saatjal õigus saada hüvitist, mis põhimõtteliselt vastab rüüstatu või rikutu tegelikule väärtusele. Ühelgi juhul ei või see siiski olla suurem kui kindlustatud väärtus SDR-des.

5. Tähtsaadetise või väärtsaadetise tagastamise korral, kui saadetisel ei ole märgitud põhjust, miks seda kätte ei toimetatud, on saatjal õigus saada tagasi ainult saadetise postitamise eest makstud tasud.

6. Postipaki tagastamise korral, kui pakil ei ole märgitud põhjust, miks seda kätte ei toimetatud, on saatjal õigus saada tagasi postipaki lähteriigis postitamise eest makstud tasud ja postipaki sihtriigist tagastamise kulud.

7. Lõigetes 2, 3 ja 4 nimetatud juhtudel arvutatakse hüvitist vastavalt SDR-desse konverteeritavale hinnale, mis kehtib samaliigiliste artiklite või kaupade puhul kohas ja ajal, kus need võeti vastu edasitoimetamiseks. Kehtiva hinna puudumisel arvutatakse hüvitist samasugustel alustel hinnatavate artiklite või kaupade tavalise väärtuse järgi.

8. Kui hüvitist tuleb tasuda tähtsaadetise, väärtustamata postipaki või väärtsaadetise kaotsimineku, sisu täieliku varguse või rikkumise korral, on vastavalt saatjal või saajal õigus saada tagasi ka kõik saadetise postitamise eest tasutud maksud ja tasud, välja arvatud tähtimis- või kindlustustasu. Sama kehtib ka tähtsaadetise, väärtustamata postipaki või väärtsaadetise kohta, millest saaja on selle halva seisukorra tõttu keeldunud, kui selle eest vastutab määratud ettevõtja.

9. Olenemata lõigetest 2, 3 ja 4 on saajal õigus saada hüvitist rüüstatud, rikutud või kaotsiläinud tähtsaadetise, väärtustamata postipaki või väärtustatud saadetise eest, kui saatja loovutab kirjalikult oma õigused saajale. Loobumine ei ole vajalik, kui saatja ja saaja on samad.

10. Lähteriigi määratud ettevõtjal on õigus oma riigis asuvatele saatjatele maksta tähtsaadetise ja väärtustamata postipakkide eest riiklike õigusaktidega ettenähtud hüvitist, tingimusel et see ei ole madalam kui lõike 2 punktis 1 ja lõike 3 punktis 1 ettenähtud hüvitist. Sama õigus on sihtriigi määratud ettevõtjal saajale hüvitise maksmisel. Ent lõike 2 punktis 1 ja lõike 3 punktis 1 ettenähtud summasid kohaldatakse juhul, kui:

- 10.1. vastutavale määratud ettevõtjale esitatakse tagasinõue või
- 10.2. saatja loovutab oma õigused saajale.

11. Reservatsioonid, mis käsitlevad järelepärimiste tähtaegade ületamist ja hüvitise maksmist määratud ettevõtjatele, sealhulgas eeskirjades kehtestatud ajavahemikke ja tingimusi, ei tehta, välja arvatud kahepoolse kokkuleppe korral.

Artikkel 23

Liikmesriikide ja määratud ettevõtjate vabastamine vastutusest

1. Määratud ettevõtjad vabanevad vastutusest tähtsaadetiste, postipakkide ja väärtsaadetiste eest, mille nad on väljastanud samaliigilisi saadetisi käsitlevate oma riigi eeskirjadega kehtestatud tingimuste kohaselt. Vastutus jääb siiski püsima järgmistel juhtudel:

- 1.1. kui enne saadetise väljastamist või väljastamise ajal avastatakse sisu vargus või rikkumine;
- 1.2. kui saaja või tagastatava saadetise puhul saatja võtab väljastatava saadetise vastu märkusega, et tegemist on rüüstatud või rikutud saadetisega, tingimusel et riigisisised eeskirjad seda lubavad;
- 1.3. kui tähtsaadetis väljastati saajale kirjakasti kaudu riigisisest eeskirjade kohaselt ja saaja väidab uurimise käigus, et ta ei ole seda saanud;
- 1.4. kui postipaki või väärtsaadetise saaja või lähtekohta tagastamise korral saatja, vaatamata õigesti vormistatud allkirjale, teatab kohe saadetise väljastanud määratud ettevõtjale sellest, et ta on avastanud saadetise sisu varguse või rikkumise. Ta peab tõendama, et vargus või rikkumine ei toimunud pärast väljastamist. Mõistet "kohe" tõlgendatakse riigi seaduse kohaselt.

2. Liikmesriigid ja määratud ettevõtjad ei vastuta:

- 2.1. vääramatu jõu juhtudel, välja arvatud artikli 18 lõike 5 punktis 9 sätestatud juhul;
- 2.2. kui nad ei saa pidada saadetiste arvestust ametlike dokumentide vääramatu jõu läbi hävimise tõttu, tingimusel et nende vastutust ei ole muul viisil tõendatud;
- 2.3. kui saadetise kaotsimineku või rikkumise on põhjustanud saatja süü või hooletus või saadetise sisu laad;
- 2.4. saadetiste puhul, mille sisu suhtes kehtivad artiklis 19 sätestatud keelud;
- 2.5. kui saadetised on vastavalt liikmeks oleva sihtriigi või selle riigi määratud ettevõtja teatele sihtriigi seaduste alusel arestitud;
- 2.6. väärtsaadetiste puhul, mis on pettusega kindlustatud suurema summa eest kui nende tegelik väärtus;
- 2.7. kui saatja ei ole esitanud järelepärimist kuue kuu jooksul alates saadetise postitamise päevale järgnevast päevast;
- 2.8. sõjavangide või interneeritud tsiviiliskite pakkide puhul;
- 2.9. kui kahtlustatakse, et saatja tegutseb pettuse eesmärgil kavatsusega saada hüvitist.

3. Liikmesriigid ja määratud ettevõtjad ei võta endale vastutust mis tahes vormis esitatud tollideklaratsioonide eest ega otsuste eest, mis toll on teinud tollikontrolliks esitatud saadetiste läbivaatamise käigus.

Artikkel 24

Saatja vastutus

1. Saadetise saatja vastutab postitöötajatele tekitatud kehavigastuste ning teistele postisaadetistele ja postiseadmetele tekitatud kahju eest, mille on põhjustanud keelatud artiklite saatmine või vastuvõtmise tingimuste täitmata jätmine.
2. Teistele postisaadetistele tekitatud kahju korral vastutab saatja iga rikutud saadetise eest samasuguses ulatuses nagu määratud ettevõtjad.
3. Saatja jääb vastutavaks ka juhul, kui lähtekoha postiasutus on sellise saadetise vastu võtnud.
4. Kui saatja on järginud saadetise vastuvõtmise tingimusi, ei vastuta ta pärast selle üleandmist saadetise töötlemisel määratud ettevõtja või veoettevõtja tehtud vea või ilmutatud hooletuse korral.

Artikkel 25

Hüvitise maksmine

1. Hüvitist on kohustatud maksma ning maksud ja tasud tagastama kas lähteriigi või sihtriigi määratud ettevõtja, kellele jääb regressiõigus kahju tekitamise eest vastutava määratud ettevõtja suhtes.
2. Saatja võib loovutada oma õiguse saada hüvitist saajale. Saatja või loobumise korral saaja, võib volitada hüvitist vastu võtma kolmanda isiku, kui riigisiseseid õigusaktid seda lubavad.

Artikkel 26

Hüvitise võimalik sissenõudmine saatjalt või saajalt

1. Kui pärast hüvitise maksmist leitakse kadunuks peetud tähtsaadetis, postipakk, väärtisaadetis või osa saadetise sisust üles, teatatakse saatjale või saajale, et saadetist hoitakse kolme kuu jooksul talle kättesaadavana, kui ta maksab tagasi väljamakstud hüvitise. Samal ajal küsitakse talt, kellele saadetis väljastada. Keeldumise korral või kui ettenähtud tähtaja jooksul ei vastata, edastatakse samasugune teade saajale või saatjale, andes sellele isikule vastamiseks tähtaja.
2. Kui saatja ja saaja keelduvad saadetisest või ei vasta lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul, läheb saadetis määratud ettevõtja omandisse või asjakohasel juhul selle määratud ettevõtja omandisse, kes hüvitas kahju.
3. Kui väärtisaadetis leitakse hiljem üles ja selle sisu väärtus on väiksem kui makstud hüvitis, peab saatja või saaja maksma saadetise vastusaamisel tagasi hüvitise summa; see ei mõjuta kindlustuspettuse tagajärgi.

VII osa

Tasu

A. Transiiditasud

Artikkel 27

Transiiditasud

1. Kahe määratud ettevõtja või sama liikmesriigi kahe postiasutuse vahel ühe või mitme teise määratud ettevõtja vahendusel (kolmanda isiku teenused) vahetatavatelt kinnistelt depeššidelt ja lahtise transiidina saadetavatelt saadetistelt tuleb maksta transiiditasu. Viimane kujutab endast tasu osutatud maa-, mere- ja õhutrasiiditeenuste eest. Sama põhimõtte kehtib ka valesti lähetatud ja vale teekonnaga saadetiste puhul.

B. Lõppmaksed

Artikkel 28

Lõppmaksed. Üldsätted

1. Kui eeskirjades sätestatud eranditest ei tulene teisiti, on igal teiselt määratud ettevõtjalt kirisaadetisi saaval määratud ettevõtjal õigus võtta saadud rahvusvahelise postiga seoses kantud kulude eest posti saatvalt määratud ettevõtjalt tasu.
2. Määratud ettevõtjate poolt lõppmaksete tasumist käsitlevate sätete kohaldamisel liigitatakse riigid ja territooriumid kooskõlas kongressi resolutsioonis C 7/2016 sisalduva nimekirjaga järgmiselt:
 - 2.1. sihtsüsteemi riigid ja territooriumid enne 2010. aastat (I rühm);
 - 2.2. sihtsüsteemi riigid ja territooriumid alates 2010. ja 2012. aastast (II rühm);
 - 2.3. sihtsüsteemi riigid ja territooriumid alates 2016. aastast (III rühm);
 - 2.4. üleminekusüsteemi riigid ja territooriumid (IV rühm).
3. Konventsiooni lõppmaksete tasumist käsitlevad sätted on üleminekumeetmed, mis peaksid viima riikide kulutustel põhineva maksesüsteemi vastuvõtmiseni üleminekuperioodi lõpus.
4. Juurdepääs riigisisestele teenustele. Otsene juurdepääs

4.1. Üldiselt teeb enne 2010. aastat sihtsüsteemiga ühinenud riigi iga määratud ettevõtja teistele määratud ettevõtjatele kättesaadavaks kõik riigisiseses teeninduses pakutavad tariifid ja tingimused samasugustel tingimustel, nagu pakutakse oma riigi klientidele. Sihtriigi määratud ettevõtja otsustab, kas lähteriigi määratud ettevõtja on täitnud otsese juurdepääsu tingimused.

4.2. Enne 2010. aastat sihtsüsteemiga ühinenud riikide määratud ettevõtjad teevad teistele enne 2010. aastat sihtsüsteemiga ühinenud riikide määratud ettevõtjatele kättesaadavaks nende riigisiseses teeninduses pakutavad tariifid ja tingimused samasugustel tingimustel, nagu pakutakse oma riigi klientidele.

4.3. Alates 2010. aastast sihtsüsteemiga ühinenud riikide määratud ettevõtjad võivad otsustada teha piiratud arvule määratud ettevõtjatele vastastikku kättesaadavaks riigisiseses süsteemis pakutavad tingimused kaheaastase katseperioodi jooksul. Pärast seda peavad nad valima, kas lõpetavad riigisiseses süsteemis pakutavate tingimuste kättesaadavuse või jätkavad riigisiseses süsteemis pakutavate tingimuste kättesaadavaks tegemist kõikidele määratud ettevõtjatele. Kui alates 2010. aastast sihtsüsteemiga ühinenud riikide määratud ettevõtjad paluvad enne 2010. aastat sihtsüsteemiga ühinenud riikide määratud ettevõtjatel riigisiseses teeninduses pakutavate tingimuste kohaldamist, siis peavad nad tegema kõikidele määratud ettevõtjatele kättesaadavaks nende riigisiseses teeninduses pakutavad tariifid ja tingimused samasugustel tingimustel, nagu pakutakse oma riigi klientidele.

4.4. Üleminekusüsteemi riikide määratud ettevõtjad võivad otsustada mitte teha teistele määratud ettevõtjatele kättesaadavaks nende riigisiseses süsteemis pakutavaid tingimusi. Ent need määratud ettevõtjad võivad otsustada teha piiratud arvule määratud ettevõtjatele vastastikku kättesaadavaks riigisiseses süsteemis pakutavad tingimused kaheaastase katseperioodi jooksul. Pärast seda peavad nad valima, kas lõpetavad riigisiseses süsteemis pakutavate tingimuste kättesaadavuse või jätkavad riigisiseses süsteemis pakutavate tingimuste kättesaadavaks tegemist kõikidele määratud ettevõtjatele.

5. Lõppmaksete tasumine põhineb sihtriigi teeninduskvaliteedil. Seetõttu on postinõukogul õigus maksta lisaks artiklites 29, 30 ja 31 nimetatud tasule lisatasu, et ergutada osalemist järelevalvesüsteemides ja tasuda määratud ettevõtjatele oma kvaliteedi sihtnormide saavutamise eest. Samuti võib postinõukogu kehtestada sanktsioone ebapiisava kvaliteedi korral, kuid tasu ei tohi siiski olla väiksem kui artiklite 30 ja 31 alusel määratud miinimumtasu.

6. Iga määratud ettevõtja võib täielikult või osaliselt loobuda lõikes 1 nimetatud tasust.

7. Alla 5 kilogrammi kaaluvad M-kotid loetakse lõppmaksete kohaldamisel 5-kilogrammisteks. M-kottidele kohaldatav tariif on:

- 7.1. 2022. aastal 1,016 SDR kilogrammi kohta;
- 7.2. 2023. aastal 1,044 SDR kilogrammi kohta;
- 7.3. 2024. aastal 1,073 SDR kilogrammi kohta;
- 7.4. 2025. aastal 1,103 SDR kilogrammi kohta.

8. Tähtsaadetiste eest nõutakse lisatasu 1,463 SDR saadetise kohta 2022. aastal, 1,529 SDR saadetise kohta 2023. aastal, 1,598 SDR saadetise kohta 2024. aastal ja 1,670 SDR 2025. aastal. Väärtsaadetiste eest nõutakse lisatasu 1,777 SDR saadetise kohta 2022. aastal, 1,857 SDR saadetise kohta 2023. aastal, 1,941 SDR saadetise kohta 2024. aastal ja 2,028 SDR 2025. aastal. Postinõukogul on õigus maksta lisaks nende ja teiste lisateenuste eest makstavale tasule lisatasu, kui osutatud teenused sisaldavad muid elemente, mis on määratletud eeskirjades.

9. Jälgitavate saadetiste eest nõutakse lisatasu 0,400 SDR saadetise kohta eeskirjades toodud tingimuste kohaselt. Postinõukogul on õigus maksta lisaks jälgitavate saadetiste eest makstavale tasule lisatasu täitmise kohta elektrooniliselt edastatud teabe alusel, nagu on toodud eeskirjades.

10. Pisipakkide, tähtsaadetiste ning väärtsaadetiste ja jälgitavate saadetiste eest, millel ei ole vötkoodi või millel on vötkood, mis ei vasta Ülemaailmse Postiliidu tehnilisele standardile S10, nõutakse lisatasu 0,5 SDR saadetise kohta, kui ei ole kahepoolset kokku lepitud teisiti.

11. Postinõukogul on õigus maksta lisatasu ja/või kehtestada sanktsioone olenevalt sellest, kas määratud ettevõtjad täidavad kaupu sisaldavate kirisaadetiste elektroonilise elteabe esitamise nõudeid.

12. Tasu väljastamata kirisaadetiste tagastamise eest kehtestatakse eeskirjades.

13. Lõppmaksete kohaldamisel nimetatakse eeskirjade kohaselt postitatud mitut kirisaadetist „partiipostiks“. Partiiposti maksed määratakse kindlaks vastavalt artiklite 29, 30 ja 31 sätetele.

14. Määratud ettevõtjad võivad kahe- või mitmepoolsete kokkulepete alusel kohaldada lõppmaksete tasumiseks muid maksesüsteeme.

15. Määratud ettevõtjad võivad soovi korral vahetada mitteprioriteetseid postisaadetisi, rakendades 10% allahindlust prioriteetsete saadetiste lõppmaksete määrast.

16. Sihtsüsteemi riikide määratud ettevõtjate vahel kehtivaid sätteid kohaldatakse iga üleminekusüsteemi riigi määratud ettevõtja suhtes, kes deklareerib, et ta soovib ühineda sihtsüsteemiga. Postinõukogu võib kehtestada eeskirjades üleminekumeetmed. Sihtsüsteemi sätteid võib täieulatuslikult kohaldada iga sihtsüsteemi uue määratud ettevõtja puhul, kes teatab, et soovib neid sätteid kohaldada täieulatuslikult ilma üleminekumeetmeteta.

Artikkel 29

Lõppmaksed. Enda deklareeritud tariifid mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) eest

1. Alates 2021. aasta kohta kehtivatest tariifidest ning olenemata artiklitest 30 ja 31, võivad määratud ettevõtjad teatada rahvusvahelisele büroole enda deklareeritud tariifide kehtivuse aastale eelneva aasta 1. juuniks mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) järgmisel kalendriaastal kohaldatavad enda deklareeritud tariifid saadetise kohta ja kilogrammi kohta kohalikus valuutas või SDR-ides. Rahvusvaheline büroo konverteerib igal aastal kohalikus valuutas esitatud enda deklareeritud tariifid SDR-ides väljendatud väärtusesse. Tariifide arutamiseks SDR-ides kasutab rahvusvaheline büroo enda deklareeritud tariifide kehtivuse aastale eelneva aasta 31. märtsil lõppeva viiekuulise perioodi keskmist kuupõhist vahetuskurssi. Saadud tariifidest teatatakse rahvusvahelise büroo ringkirja kaudu hiljemalt enda deklareeritud tariifide kehtivuse aastale eelneva aasta 1. juulil. Mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavad enda deklareeritud tariifid asendatakse vajaduse korral mahukate kirjade (E) ja pisipakkidega (E) seotud viidetes või tariifide arutamisel mujal konventsioonis või eeskirjades. Lisaks sellele esitab iga määratud ettevõtja rahvusvahelisele büroole samalaadsete teenuste riigisisest tariifid vastavate ülemmäärade arutamiseks.

- 1.1. Kui lõike 1 punktide 2 ja 3 ei tulene teisiti, siis enda deklareeritud tariifid:
 - 1.1.1. ei või E formaadis oleva keskmiselt 0,158 kilogrammi kaaluva saadetise puhul olla kõrgemad kui lõike 1 punkti 2 alusel arvatud riigipõhised ülemmäärad;
 - 1.1.2. moodustavad 70% või lõikes 8 toodud kohaldatava protsendi mahukate kirjade (E) ja pisipakkidega (E) samalaadsete saadetiste riigisisest tükihinnast, mida määratud ettevõtja pakub riigisisest teeninduses ja mis kehtib enda deklareeritud tariifide kehtivuse aastale eelneva aasta 1. juunil;
 - 1.1.3. põhinevad mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) kohta sätestatud maksimumdõdmetega saadetiste riigisisest tükihinnal, mis kehtib määratud ettevõtja pakutavas riigisisest teeninduses;
 - 1.1.4. on kättesaadavad kõikidele määratud ettevõtjatele;
 - 1.1.5. on kohaldatavad ainult mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E);
 - 1.1.6. on kohaldatavad kõikidele mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) postivoogudele, välja arvatud üleminekusüsteemi riikidest lähtuva ja sihtsüsteemiga ühinenud riikidesse suunduva ning üleminekusüsteemi riikide vahelise mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) postivoog puhul, kui postivoog ei ületa 100 tonni aastas;
 - 1.1.7. on kohaldatavad kõikidele mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) postivoogudele, välja arvatud sihtsüsteemiga 2010., 2021. ja 2016. aastal ühinenud riikide vahelise ning nendest riikidest lähtuva ja sihtsüsteemiga enne 2010. aastat liitunud riikidesse suunduva mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) postivoog puhul, kui postivoog ei ületa 25 tonni aastas.

1.2. Enda deklareeritud tariifid saadetise ja kilogrammi kohta mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) puhul ei või olla kõrgemad kui riigipõhised ülemmäärad, mis on määratud 11-punktilise lineaarse regressiooniga ja vastavad 70% või lõikes 8 nimetatud kohaldatavale protsendile samalaadsete riigisisest prioriteetsete teenuste tükihinnast 20-grammist, 35-grammist, 75-grammist, 175-grammist, 250-grammist, 375-grammist, 500-grammist, 750-grammist, 1,000-grammist, 1,500-grammist ja 2,000-grammist mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) puhul ilma maksudeta.

1.2.1. Seda, kas enda deklareeritud tariifid on kõrgemad kui ülemmäärad, kontrollitakse keskmise tulu alusel, kasutades kõige viimast ülemaailmset keskmist sisaldust ühe kilogrammi postisaadetise kohta, mille puhul E formaadis olev saadetis kaalub 0,158 kilogrammi. Juhul kui enda deklareeritud tariifid on kõrgemad kui ülemmäärad keskmise E formaadis oleva 0,158 kilogrammi kaaluva saadetise puhul, kohaldatakse saadetise ja kilogrammi kohta kehtivaid ülemmäärasid; teise võimalusena võib asjaomane määratud ettevõtja vähendada enda deklareeritud tariife tasemeni, mis vastab lõike 1 punktile 2.

1.2.2. Kui olenevalt paki paksusest kehtivad erinevad tariifid, kasutatakse kuni 250-grammist saadetiste puhul madalamat riigisisest tariifi ja rohkem kui 250 grammi kaaluvate saadetiste puhul kõrgemat riigisisest tariifi.

1.2.3. Kui samalaadsetele riigisisestele teenustele kohaldatakse piirkondlikke tariife, kasutatakse eeskirjades nimetatud keskmist tariifi ning mittekülgnevate piirkondade riigisisest tariife keskmise tariifi määramisel ei arvestata. Teise võimalusena võib piirkondliku tariifi määrata ka sissetulevate mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) vahemaa tegeliku keskmise pikkuse alusel (eelmise kalendriaasta kohta).

1.2.4. Juhul kui samalaadset riigisisest teenust ja tariifid sisaldavad lisaelemente, mis ei kuulu põhiteenuse juurde, nt jälgimis-, allkirja- ja kindlustusteenused, ja need elemendid laienevad kõikidele lõike 1 punktis 2 loetletud kaaludega saadetistele, lahutatakse riigisisest tariifist vastav riigisisene lisatariif, lisatariif või Postiliidu aktides esitatud soovituslikku laadi tasu, olenevalt sellest, mis on madalaim. Kõikide lisaelementide eest mahaarvestatav summa ei või olla suurem kui 25% riigisisest tariifist.

1.3. Juhul kui lõike 1 punkti 2 kohaselt arvatud riigipõhistest ülemmääradest tulenevalt on E formaadis oleva 0,158 kilogrammi kaaluva saadetise kohta arvatud tulu madalam kui allpool toodud tariifide alusel samas kaalus oleva sama saadetise kohta arvatud tulu, ei või enda deklareeritud tariifid olla kõrgemad kui järgmised tariifid:

- 1.3.1. 2020. aastal 0,614 SDR saadetise kohta ja 1,381 SDR kilogrammi kohta;
- 1.3.2. 2021. aastal 0,645 SDR saadetise kohta ja 1,450 SDR kilogrammi kohta;
- 1.3.3. 2022. aastal 0,677 SDR saadetise kohta ja 1,523 SDR kilogrammi kohta;

- 1.3.4. 2023. aastal 0,711 SDR saadetise kohta ja 1,599 SDR kilogrammi kohta;
- 1.3.5. 2024. aastal 0,747 SDR saadetise kohta ja 1,679 SDR kilogrammi kohta;
- 1.3.6. 2025. aastal 0,784 SDR saadetise kohta ja 1,763 SDR kilogrammi kohta.

1.4. Mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavate enda deklareeritud määrade täiendavad tingimused ja kord on sätestatud eeskirjades. Enda deklareeritud määradele kohaldatakse ka kõiki teisi mahukaid kirju (E) ja pisipakke (E) käsitlevaid eeskirjade sätteid, mis on kooskõlas käesoleva artikliga.

1.5. Üleminekusüsteemi riikide määratud ettevõtjad võivad rakendada enda deklareeritud tariife nende sissetuleva postivoo valimi alusel.

2. Lisaks lõike 1 punktis 2 toodud ülemmääradele ei või enda deklareeritud tariifid olla kõrgemad kui aastateks 2021–2025 määratud maksimaalsed tulud:

2.1. 2021: enda deklareeritud tariifide alusel arvatud tuluna määratletakse olenevalt sellest, kumb on madalam, kas riigipõhised ülemmäärad või E formaadis oleva 0,158 kilogrammi kaaluva saadetise 2020. aasta tulu, mida suurendatakse 15% võrra;

2.2. 2022: enda deklareeritud tariifide alusel arvatud tuluna määratletakse olenevalt sellest, kumb on madalam, kas riigipõhised ülemmäärad või E formaadis oleva 0,158 kilogrammi kaaluva saadetise 2021. aasta tulu, mida suurendatakse 15% võrra;

2.3. 2023: enda deklareeritud tariifide alusel arvatud tuluna määratletakse olenevalt sellest, kumb on madalam, kas riigipõhised ülemmäärad või E formaadis oleva 0,158 kilogrammi kaaluva saadetise 2022. aasta tulu, mida suurendatakse 16% võrra;

2.4. 2024: enda deklareeritud tariifide alusel arvatud tuluna määratletakse olenevalt sellest, kumb on madalam, kas riigipõhised ülemmäärad või E formaadis oleva 0,158 kilogrammi kaaluva saadetise 2023. aasta tulu, mida suurendatakse 16% võrra;

2.5. 2025: enda deklareeritud tariifide alusel arvatud tuluna määratletakse olenevalt sellest, kumb on madalam, kas riigipõhised ülemmäärad või E formaadis oleva 0,158 kilogrammi kaaluva saadetise 2024. aasta tulu, mida suurendatakse 17% võrra.

3. 2021. aastal ja järgnevatel aastatel kehtivate tariifide puhul ei muutu suhe enda deklareeritud tariifide vahel saadetise kohta ja kilogrammi kohta rohkem kui viis protsendipunkti üles või alla eelmise aastaga võrreldes. Määratud ettevõtjate puhul, kes kohaldavad enda deklareeritud tariife lõike 7 alusel või rakendavad enda deklareeritud tariife vastastikkuse põhimõttel lõike 9 alusel, põhineb 2020. aastal kehtiv suhe alates 1. juulist 2020 kehtestatud enda deklareeritud tariifidel saadetise kohta ja kilogrammi kohta.

4. Määratud ettevõtjad, kes otsustavad tariife ise mitte deklareerida vastavalt käesolevale artiklile, kohaldavad täies ulatuses artiklite 30 ja 31 sätteid.

5. Määratud ettevõtjate puhul, kes on eelmisel kalendriaastal otsustanud kohaldada mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) enda deklareeritud tariife ja kes ei edasta uusi enda deklareeritud tariife järgmise aasta kohta, kehtivad jätkuvalt olemasolevad enda deklareeritud tariifid, välja arvatud juhul, kui nad ei täida käesoleva artikli tingimusi.

6. Asjaomane määratud ettevõtja teavitab rahvusvahelist bürood käesolevas artiklis viidatud riigisiseste tasude vähenemisest.

7. Jõustumisega alates 1. juulist 2020 ja olenemata lõigetest 1 ja 2, võib liikmesriigi määratud ettevõtja, kelle sissetuleva postivoo aastane kogumaht 2018. aastal oli suurem kui 75 000 tonni (rahvusvahelisele büroole esitatud asjakohase ametliku teabe või muu rahvusvahelise büroo poolt hinnatud ametlikult kättesaadava teabe kohaselt), kohaldada enda deklareeritud tariife mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E), välja arvatud lõike 1 punktides 1.6 ja 1.7 viidatud postivoo puhul. Nimetatud määratud ettevõtjal on õigus mitte kohaldada lõikes 2 sätestatud tulu suurenemise limiite tema riiki suunduvale, sealt lähtuvale ning tema riigi ja mis tahes muu riigi vahel kulgeva postivoo suhtes.

8. Juhul kui eespool lõikes 7 nimetatud võimalust kasutava määratud ettevõtja üle järelevalvet teostav pädev asutus otsustab, et kõikide mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) töötlemise ja väljastamisega seotud kulude katmiseks peab määratud ettevõtja enda deklareeritud tariif pärast 2020. aastat põhinema kulude ja tariifide suhtel, mis on rohkem kui 70% riigisisest tükihinnast, võib selle määratud ettevõtja kulude ja tariifide suhe olla suurem kui 70%, tingimusel et kasutusele võetav kulude ja tariifide suhe ei ületa üle ühe protsendipunkti 70% või hetkel kehtivate enda deklareeritud tariifide arutamisel kasutatud kulude ja tariifide suhet, olenevalt sellest, kumb on suurem, kuid mitte rohkem kui 80%, ning tingimusel et asjaomane määratud ettevõtja edastab toetavad andmed rahvusvahelisele büroole koos oma teatega lõike 1 alusel. Juhul kui määratud ettevõtja suurendab oma kulude ja tariifide suhet pädeva asutuse otsuse alusel, teatab ta nimetatud suhtest rahvusvahelisele büroole avaldamiseks suhte kehtivuse aastale eelneva aasta 1. maiks. Kulude ja tariifide suhte arvutamiseks kasutatavaid kulusid ja tulusid on täpsemalt kirjeldatud eeskirjades.

9. Juhul kui liikmesriigi määratud ettevõtja tugineb lõikele 7, võivad kõik asjakohased määratud ettevõtjad (sealhulgas need, kelle väljamineva postivoo suhtes kohaldatavale erandile viidatakse lõike 1 punktides 1.6 ja

1.7) teha sama ning kohaldada eespool nimetatud määratud ettevõtja suhtes mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) puhul enda deklareeritud tariife, ilma et tema suhtes kohaldataks lõikes 2 nimetatud maksimaalse tulu suurenemise limiite. Kõikidele sellistele määratud ettevõtjatele kohaldatakse ka käesoleva artikli lõiget 8. Määratud ettevõtjate suhtes, kes otsustavad rakendada enda deklareeritud tariife käesoleva lõike 9 alusel (sealhulgas nende, kelle väljamineva postivoo suhtes on võimalik kohaldada erandit lõike 1 punktide 1.6. ja 1.7. alusel), kohaldatakse lõikele 7 tugineva määratud ettevõtja enda deklareeritud tariife vastastikku.

10. Määratud ettevõtja, kes kasutab lõikes 7 nimetatud võimalust, peab algsete tariifide jõustumise kalendriaastal maksma Postiliidule viis aastat järjest (alates eespool lõikes 7 nimetatud võimaluse taotlemise kalendriaastast) tasu summas 8 miljonit Šveitsi franki aastas, kokku 40 miljonit Šveitsi franki. Pärast viieaastase perioodi lõppu enda deklareeritud tariifide eest käesoleva lõike alusel maksma ei pea.

10.1. Eespool nimetatud tasu jaotatakse järgmiselt: 16 miljonit Šveitsi franki suunatakse Postiliidu seotud fondi elektroonilise eelteabe ja posti turvalisusega seotud projektide rakendamiseks nimetatud määratud ettevõtja ja Postiliidu vahel sõlmitud koostöölepingu tingimuste alusel; ja 24 miljonit Šveitsi franki suunatakse seotud fondi Postiliidu pikaajaliste kohustuste finantseerimiseks, mille määratleb täpsemalt administratsiooninõukogu, nimetatud määratud ettevõtja ja Postiliidu vahel sõlmitud koostöölepingu tingimuste alusel.

10.2. Käesolevas lõikes sätestatud tasu ei kohaldata nendele liikmesriikide määratud ettevõtjatele, kes rakendavad enda deklareeritud tariife vastastikku lõike 9 alusel, kuna teine määratud ettevõtja kasutab enda deklareeritud tariifide võimalust lõike 7 kohaselt.

10.3. Tasu maksev määratud ettevõtja teatab rahvusvahelisele büroole igal aastal, kuidas summa 8 miljonit Šveitsi franki jaotatakse, tingimusel et viis iga-aastast eraldist jaotatakse vastavalt eespool sätestatud nimetatud koostöölepingu kohaselt. Määratud ettevõtjale, kes kasutab enda deklareeritud tariifide võimalust lõike 7 kohaselt, esitatakse nõuetekohane aruandlus käesoleva lõike alusel makstud tasuga seotud kulutuste kohta asjaomase määratud ettevõtja ja Postiliidu vahel sõlmitud koostöölepingu tingimuste alusel.

11. Juhul kui määratud ettevõtja kasutab enda deklareeritud tariifide võimalust lõike 7 kohaselt või kui määratud ettevõtja rakendab enda deklareeritud tariifi vastastikku lõike 9 alusel, siis enda deklareeritud tariifide kasutuselevõttuga samaaegselt peab määratud ettevõtja kaaluma Postiliidu liikmesriikide saatvatele määratud ettevõtjatele mahu ja distantsi alusel makstavate proportsionaalselt kohandatud tasude mittediskrimineerivalt kättesaadavaks tegemist ulatuses, mis on võimalik ja kättesaadav vastuvõtva riigi avaldatud riigisisese samalaadse teenuse puhul, mõlemale vastuvõtava kahepoolse kaubanduskokkuleppe alusel, võttes arvesse riigi reguleeriva asutuse eeskirju.

12. Käesoleva artikli suhtes ei tehta reservatsioone.

Artikkel 30

Lõppmaksed. Sihtsüsteemi riikide määratud ettevõtjate vahelise postivoo suhtes kohaldatavad sätted

1. Tasu kirisaadetiste eest, kaasa arvatud partiipost, kuid välja arvatud M-kotid ja rahvusvahelised ärikirjavastused (IBRS), kehtestatakse saadetise ja kilogrammi kohta kehtivate tariifide alusel, mis kajastavad töötlemiskulusid sihtriigis. Tasusid, mida kohaldatakse riigisiseses postiteeninduses prioriteetsetele saadetistele, mis kuuluvad universaalse postiteenuse alla, kasutatakse lõppmaksete määra arvutamise alusena.

2. Sihtsüsteemi lõppmaksete määrade arvutamisel võetakse arvesse saadetiste liigitust nende formaadi alusel vastavalt konventsiooni artikli 17 lõikele 5, kui need on riigisiseses postiteeninduses kohaldatavad.

3. Sihtsüsteemi määratud ettevõtjad vahetavad liigitatud formaadiga saadetisi eeskirjades täpsustatud tingimuste kohaselt.

4. Rahvusvaheliste ärikirjavastuste (IBRS) eest makstakse vastavalt eeskirjadele.

5. Tariifid ühe saadetise ja ühe kilogrammi kohta on erinevad väikekirjadel (P) ja suurtel kirjadel (G) ning mahukatel kirjadel (E) ja pisipakkidel (E). Need arvutatakse 70% alusel 20-grammise väikekirja (P) kohta kehtivatest tasudest ja 175-grammise suure kirja (G) kohta kehtivatest tasudest ilma käibemaksu ja muude maksudeta. Mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) kohta arvutatakse need P/G formaadi piirist, milleks on 375 grammi, ilma käibemaksu ja muude maksudeta.

6. Postinõukogu määrab tariifide arvutamise tingimused ning tegevusliku, statistilise ja arveldamise korra liigitatud formaadiga saadetiste vahetamise jaoks.

7. Sihtsüsteemi riikide vahelise postivoo suhtes vastaval aastal kohaldatavad tariifid ei suurenda 37,6-grammise P/G formaadis oleva kirisaadetise ega 375-grammise E formaadis oleva kirisaadetise lõppmakse tulu rohkem kui 13% eelmise aastaga võrreldes.

8. Enne 2010. aastat sihtsüsteemiga ühinenud riikide vahelise postivoo suhtes väikekirjade (P) ja suurte kirjade (G) puhul kohaldatavad tariifid ei või olla kõrgemad kui:

8.1. 2022. aastal 0,380 SDR saadetise kohta ja 2,966 SDR kilogrammi kohta;

8.2. 2023. aastal 0,399 SDR saadetise kohta ja 3,114 SDR kilogrammi kohta;

- 8.3. 2024. aastal 0,419 SDR saadetise kohta ja 3,270 SDR kilogrammi kohta;
8.4. 2025. aastal 0,440 SDR saadetise kohta ja 3,434 SDR kilogrammi kohta.

9. Sihtsüsteemiga ühinenud riikide vahelise postivoo suhtes mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) puhul kohaldatavad tariifid ei või olla kõrgemad kui:

- 9.1. 2022. aastal 0,864 SDR saadetise kohta ja 1,942 SDR kilogrammi kohta;
9.2. 2023. aastal 0,950 SDR saadetise kohta ja 2,136 SDR kilogrammi kohta;
9.3. 2024. aastal 1,045 SDR saadetise kohta ja 2,350 SDR kilogrammi kohta;
9.4. 2025. aastal 1,150 SDR saadetise kohta ja 2,585 SDR kilogrammi kohta.

10. Sihtsüsteemiga ühinenud riikide vahelise postivoo suhtes väikekirjade (P) ja suurte kirjade (G) puhul kohaldatavad tariifid ei või olla madalamad kui:

- 10.1. 2022. aastal 0,272 SDR saadetise kohta ja 2,121 SDR kilogrammi kohta;
10.2. 2023. aastal 0,292 SDR saadetise kohta ja 2,280 SDR kilogrammi kohta;
10.3. 2024. aastal 0,314 SDR saadetise kohta ja 2,451 SDR kilogrammi kohta;
10.4. 2025. aastal 0,330 SDR saadetise kohta ja 2,574 SDR kilogrammi kohta.

11. Sihtsüsteemiga ühinenud riikide vahelise postivoo suhtes mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) puhul kohaldatavad tariifid ei või olla madalamad kui:

- 11.1. 2022. aastal 0,677 SDR saadetise kohta ja 1,523 SDR kilogrammi kohta;
11.2. 2023. aastal 0,711 SDR saadetise kohta ja 1,599 SDR kilogrammi kohta;
11.3. 2024. aastal 0,747 SDR saadetise kohta ja 1,679 SDR kilogrammi kohta;
11.4. 2025. aastal 0,784 SDR saadetise kohta ja 1,763 SDR kilogrammi kohta.

12. Alates 2010. ja 2012. aastast sihtsüsteemiga ühinenud riikide vahelise ning nende riikide ja enne 2010. aastat sihtsüsteemiga ühinenud riikide vahelise postivoo suhtes väikekirjade (P) ja suurte kirjade (G) puhul kohaldatavad tariifid ei või olla kõrgemad kui:

- 12.1. 2022. aastal 0,342 SDR saadetise kohta ja 2,672 SDR kilogrammi kohta;
12.2. 2023. aastal 0,372 SDR saadetise kohta ja 2,905 SDR kilogrammi kohta;
12.3. 2024. aastal 0,404 SDR saadetise kohta ja 3,158 SDR kilogrammi kohta;
12.4. 2025. aastal 0,440 SDR saadetise kohta ja 3,434 SDR kilogrammi kohta.

13. Alates 2016. aastast sihtsüsteemiga ühinenud riikide vahelise ning nende riikide ja enne 2010. aastat või alates 2010. ja 2012. aastast sihtsüsteemiga ühinenud riikide vahelise postivoo suhtes väikekirjade (P) ja suurte kirjade (G) puhul kohaldatavad tariifid ei või olla kõrgemad kui:

- 13.1. 2022. aastal 0,313 SDR saadetise kohta ja 2,443 SDR kilogrammi kohta;
13.2. 2023. aastal 0,351 SDR saadetise kohta ja 2,738 SDR kilogrammi kohta;
13.3. 2024. aastal 0,393 SDR saadetise kohta ja 3,068 SDR kilogrammi kohta;
13.4. 2025. aastal 0,440 SDR saadetise kohta ja 3,434 SDR kilogrammi kohta.

14. Kui 2010., 2012. ja 2016. aastal sihtsüsteemiga ühinenud riikide vaheline või nende riikide ja enne 2010. aastat sihtsüsteemiga ühinenud riikide vaheline postivoog on väiksem kui 50 tonni aastas, siis arvestatakse tariifid kilogrammi kohta ja saadetise kohta kokku üheks kogutariifiks kilogrammi kohta ülemaailmse keskmise sisalduse alusel ühe kilogrammi postisaadetiste kohta, milleks on 3,97 P ja G formaadi saadetist kaaluga 0,14 kilogrammi ja 5,45 E formaadi saadetist kaaluga 0,86 kilogrammi.

15. Artikli 29 alusel mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavad enda deklareeritud lõppmaksete määrad asendavad käesolevas artiklis toodud mahukatele kirjade (E) ja pisipakkide (E) tariife; sellest tulenevalt ei kohaldata lõigete 7, 9 ja 11 sätteid.

16. Enne 2010. aastat sihtsüsteemiga ühinenud riikidesse saadetud partiiposti maksed määratakse kindlaks, kohaldades lõigetes 5–11 või artiklis 29 ettenähtud tariife saadetise ja kilogrammi kohta.

17. Alates 2010., 2012. ja 2016. aastast sihtsüsteemiga ühinenud riikidesse saadetud partiiposti maksed määratakse kindlaks, kohaldades lõigetes 5 ja 10–13 või artiklis 29 ettenähtud tariife saadetise ja kilogrammi kohta.

18. Käesoleva artikli suhtes ei tehta reservatsioone, välja arvatud kahepoolse kokkuleppe raames.

Artikkel 31

Lõppmaksed. Üleminekusüsteemi riikide määratud ettevõtjatesse suunduva, sealt lähtuva ja nende vahel kulgeva postivoo suhtes kohaldatavad sätted

1. Lõppmaksete üleminekusüsteemi riikide määratud ettevõtjate ettevalmistamisel sihtsüsteemiga ühinemiseks määratakse kirisaadetiste, sealhulgas partiiposti, kuid mitte M-kottide ja rahvusvaheliste ärikirjavastuste (IBRS), maksed kindlaks saadetise kohta kehtiva tariifi ja kilogrammi kohta kehtiva tariifi alusel.

2. Artikli 30 lõikeid 1–3, 9 ja 10 kohaldatakse tariifide arvutamisel saadetise ja kilogrammi kohta väikekirjade (P), suurte kirjade (G), mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) puhul, välja arvatud artikli 29 alusel mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavate enda deklareeritud lõppmaksete määrade arvutamisel.

3. Üleminekusüsteemi riikidesse suunduvale, sealt lähtuvale ja nende vahel kulgeva postivoos suhtes vastaval aastal kohaldatavad tariifid ei suurenda 37,6-grammise P/G formaadis oleva kirisaadetise lõppmakse tulu rohkem kui 15,5% ega 375-grammise E formaadis oleva kirisaadetise lõppmakse tulu rohkem kui 13% eelmise aastaga võrreldes.

4. Rahvusvaheliste ärikirjavastuste (IBRS) eest makstakse vastavalt eeskirjadele.

5. Üleminekusüsteemi riikidesse suunduvale, sealt lähtuvale ja nende vahel kulgeva postivoos suhtes väikekirjade (P) ja suurte kirjade (G) puhul kohaldatavad tariifid ei või olla kõrgemad kui:

- 5.1. 2022. aastal 0,285 SDR saadetise kohta ja 2,227 SDR kilogrammi kohta;
- 5.2. 2023. aastal 0,329 SDR saadetise kohta ja 2,573 SDR kilogrammi kohta;
- 5.3. 2024. aastal 0,380 SDR saadetise kohta ja 2,973 SDR kilogrammi kohta;
- 5.4. 2025. aastal 0,440 SDR saadetise kohta ja 3,434 SDR kilogrammi kohta.

6. Üleminekusüsteemi riikidesse suunduvale, sealt lähtuvale ja nende vahel kulgeva postivoos suhtes väikekirjade (P) ja suurte kirjade (G) puhul kohaldatavad tariifid ei või olla madalamad kui:

- 6.1. 2022. aastal 0,272 SDR saadetise kohta ja 2,121 SDR kilogrammi kohta;
- 6.2. 2023. aastal 0,292 SDR saadetise kohta ja 2,280 SDR kilogrammi kohta;
- 6.3. 2024. aastal 0,314 SDR saadetise kohta ja 2,451 SDR kilogrammi kohta;
- 6.4. 2025. aastal 0,330 SDR saadetise kohta ja 2,574 SDR kilogrammi kohta.

7. Üleminekusüsteemi riikidesse suunduvale, sealt lähtuvale ja nende vahel kulgeva postivoos suhtes mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) puhul kohaldatavad tariifid, välja arvatud mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavad lõppmaksete määrad, mis on enda deklareeritud artikli 29 alusel ja kooskõlas eespool oleva lõikega 2, ei või olla kõrgemad kui:

- 7.1. 2022. aastal 0,864 SDR saadetise kohta ja 1,942 SDR kilogrammi kohta;
- 7.2. 2023. aastal 0,950 SDR saadetise kohta ja 2,136 SDR kilogrammi kohta;
- 7.3. 2024. aastal 1,045 SDR saadetise kohta ja 2,350 SDR kilogrammi kohta.
- 7.4. 2025. aastal 1,150 SDR saadetise kohta ja 2,585 SDR kilogrammi kohta.

8. Üleminekusüsteemi riikidesse suunduvale, sealt lähtuvale ja nende vahel kulgeva postivoos suhtes mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) puhul kohaldatavad tariifid, välja arvatud mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavad lõppmaksete määrad, mis on enda deklareeritud artikli 29 alusel ja kooskõlas eespool oleva lõikega 2, ei või olla madalamad kui:

- 8.1. 2022. aastal 0,677 SDR saadetise kohta ja 1,523 SDR kilogrammi kohta;
- 8.2. 2023. aastal 0,711 SDR saadetise kohta ja 1,599 SDR kilogrammi kohta;
- 8.3. 2024. aastal 0,747 SDR saadetise kohta ja 1,679 SDR kilogrammi kohta.
- 8.4. 2025. aastal 0,784 SDR saadetise kohta ja 1,763 SDR kilogrammi kohta.

9. Tariifid kilogrammi kohta ja saadetise kohta, välja arvatud artikli 29 alusel mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavate enda deklareeritud lõppmaksete määrade puhul, arvestatakse kokku üheks kogutariifiks kilogrammi kohta ülemaailmse keskmise sisalduse alusel ühe kilogrammi kohta järgmiselt:

- 9.1. 2022. aastal mitte madalam kui 6,376 SDR kilogrammi kohta ja mitte kõrgem kui 7,822 SDR kilogrammi kohta;
- 9.2. 2023. aastal mitte madalam kui 6,729 SDR kilogrammi kohta ja mitte kõrgem kui 8,681 SDR kilogrammi kohta;
- 9.3. 2024. aastal mitte madalam kui 7,105 SDR kilogrammi kohta ja mitte kõrgem kui 9,641 SDR kilogrammi kohta;
- 9.4. 2025. aastal mitte madalam kui 7,459 SDR kilogrammi kohta ja mitte kõrgem kui 10,718 SDR kilogrammi kohta.

10. Kui lähteriigi ega sihtriigi määratud ettevõtja ei ole palunud läbivaatamismehhanismi kohaldamist, et vaadata tariif läbi, lähtudes pigem tegelikust saadetiste arvust kilogrammi kohta kui ülemaailmsest keskmisest, siis kohaldatakse standardtariife, välja arvatud artikli 29 alusel mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavate enda deklareeritud lõppmaksete määrade puhul. Valim läbivaatamismehhanismi jaoks võetakse eeskirjade alusel.

11. Kui üleminekusüsteemi riikidesse suunduv, sealt lähtuv ja nende vahel kulgev postivoog on väiksem kui 100 tonni aastas, on kogutariif kilogrammi kohta järgmine:

- 11.1. 2022. aastal 6,376 SDR kilogrammi kohta;
- 11.2. 2023. aastal 6,729 SDR kilogrammi kohta;
- 11.3. 2024. aastal 7,105 SDR kilogrammi kohta;
- 11.4. 2025. aastal 7,459 SDR kilogrammi kohta.

12. Kui sihtsüsteemiga ühinenud riikidest lähtuv ja üleminekusüsteemi riikidesse suunduv postivoog on väiksem kui 100 tonni aastas ja mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavad lõppmaksete määrad on artikli 29 alusel enda deklareeritud, arvestatakse tariifid kilogrammi kohta ja saadetise kohta kokku üheks kogutariifiks kilogrammi kohta ülemaailmse keskmise sisalduse alusel ühe kilogrammi postisaadetise kohta, mis on toodud

artikli 30 lõikes 14, välja arvatud artikli 29 lõike 1 punktis 5 nimetatud postivoo puhul, mis on 50 tonni või suurem, kui üleminekusüsteemi riik võtab sissetuleva postivoo valimi.

13. Kui üleminekusüsteemi riikidesse suunduv, sealt lähtuv ja nende vahel kulgev postivoog on suurem kui 100 tonni aastas ja mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavad lõppmaksete määrad on artikli 29 alusel enda deklareeritud ning sihtriik otsustab sissetuleva postivoo valimit mitte võtta, arvestatakse tariifid kilogrammi kohta ja saadetise kohta kokku üheks kogutariifiks kilogrammi kohta ülemaailmse keskmise sisalduse alusel ühe kilogrammi postisaadetise kohta, mis on toodud artikli 30 lõikes 14.

14. Artikli 29 alusel mahukatele kirjadele (E) ja pisipakkidele (E) kohaldatavad enda deklareeritud lõppmaksete määrad asendavad käesolevas artiklis toodud mahukate kirjade (E) ja pisipakkide (E) tariife, välja arvatud lõikes 11 kirjeldatud postivoo puhul; sellest tulenevalt ei kohaldata lõigete 7, 8 ja 9 sätteid.

15. Sihtsüsteemi riik ei või tugineda lõikes 10 nimetatud kogutariifi läbivaatamisele selle alandamiseks üleminekusüsteemi riigi suhtes, välja arvatud juhul, kui üleminekusüsteemi riik palub läbivaatamist tariifi tõstmiseks.

16. Kui üleminekusüsteemi riikidesse suunduv, sealt lähtuv ja nende vahel kulgev postivoog on väiksem kui 100 tonni aastas, võivad määratud ettevõtjad soovi korral saata ja võtta vastu formaadi alusel liigitatud saadetisi eeskirjades täpsustatud tingimuste kohaselt. Formaadi alusel liigitatud vahetuste korral kehtivad eespool lõigetes 5, 6, 7 ja 8 nimetatud tariifid, kui sihtriigi määratud ettevõtja otsustab artikli 29 kohaselt enda deklareeritud tariife mitte rakendada.

17. Sihtsüsteemi riigi määratud ettevõtjasse suunduva partiiposti maksed määratakse kindlaks, kohaldades artiklis 29 või 30 ettenähtud tariife saadetise ja kilogrammi kohta. Üleminekusüsteemi määratud ettevõtjad võivad nõuda saadud partiiposti eest tasu lõigete 5, 6, 7 ja 8 ning artikkel 29 järgi.

18. Käesoleva artikli suhtes ei tehta reservatsioone, välja arvatud kahepoolse kokkuleppe raames.

Artikkel 32 **Teeninduskvaliteedi fond**

1. Lõppmakseid, välja arvatud M-kottide, rahvusvaheliste ärikirjavastuste (IBRS) ja partiiposti saadetiste eest, mida kõik riigid ja territooriumid teevad lõppmakse ja teeninduskvaliteedi fondi tähenduses vähim arenenud riikide hulka liigitatud ja IV rühma kuuluvatele riikidele, tõstetakse 20% võrra artiklites 29 või 31 sätestatud tariifidest ning saadud vahendid suunatakse teeninduskvaliteedi fondi eesmärgiga parandada teeninduskvaliteeti nendes riikides. IV rühma riikide vahel sellist makset ei kohaldata.

2. Lõppmakseid, välja arvatud M-kottide, rahvusvaheliste ärikirjavastuste (IBRS) ja partiiposti saadetiste eest, mida I rühma riikideks liigitatud riigid ja territooriumid peavad maksma IV rühma riikideks liigitatud riikidele, välja arvatud käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud vähim arenenud riikidele, suurendatakse 10% võrra artiklites 29 või 31 nimetatud tariifidest ning saadud vahendid suunatakse teeninduskvaliteedi fondi eesmärgiga tõsta teeninduskvaliteeti nendes riikides.

3. Lõppmakseid, välja arvatud M-kottide, rahvusvaheliste ärikirjavastuste (IBRS) ja partiiposti saadetiste eest, mida II rühma riikideks liigitatud riigid ja territooriumid peavad maksma IV rühma riikideks liigitatud riikidele, välja arvatud käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud vähim arenenud riikidele, suurendatakse 10% võrra artiklites 29 või 31 nimetatud tariifidest ning saadud vahendid suunatakse teeninduskvaliteedi fondi eesmärgiga tõsta teeninduskvaliteeti nendes riikides.

4. Lõppmakseid, välja arvatud M-kottide, rahvusvaheliste ärikirjavastuste (IBRS) ja partiiposti saadetiste eest, mida III rühma riikideks liigitatud riigid ja territooriumid peavad maksma IV rühma riikideks liigitatud riikidele, välja arvatud käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud vähim arenenud riikidele, suurendatakse 5% võrra artiklites 29 või 31 nimetatud tariifidest ning saadud vahendid suunatakse teeninduskvaliteedi fondi eesmärgiga tõsta teeninduskvaliteeti nendes riikides.

5. Lõppmakseid, välja arvatud M-kottide, rahvusvaheliste ärikirjavastuste (IBRS) ja partiiposti saadetiste eest, mida I, II ja III rühma riikideks liigitatud riigid ja territooriumid peavad maksma III rühma riikideks liigitatud riikidele, suurendatakse 1% võrra, mis suunatakse ühisfondi, mille haldamine toimub postinõukogu poolt kehtestatud korra kohaselt ja mis on moodustatud eesmärgiga tõsta teeninduskvaliteeti II, III ja IV rühma riikides.

6. Lõppmakseid, välja arvatud M-kottide, rahvusvaheliste ärikirjavastuste (IBRS) ja partiiposti saadetiste eest, mida I, II ja III rühma riikideks liigitatud riigid ja territooriumid peavad maksma III rühma riikideks liigitatud riikidele, suurendatakse 0,5% võrra, mis suunatakse erikontole, mis on loodud lõikes 5 viidatud ühisfondi osana, mille haldamine toimub postinõukogu poolt kehtestatud korra kohaselt ja mis on moodustatud eelkõige eesmärgiga tõsta teeninduskvaliteeti Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni poolt vähim arenenud riikideks liigitatud IV rühma riikides.

7. Postinõukogu poolt kehtestatud korra kohaselt suunatakse käesoleva artikli lõigete 1, 2, 3 ja 4 alusel makstud summad, mis on kasutamata ja kogunenud nelja eelneva teeninduskvaliteedi fondi võrdlusaasta jooksul (kõige varasem võrdlusaasta on 2018), samuti käesoleva artikli lõikes 5 nimetatud ühisfondi. Käesoleva lõike tähenduses suunatakse eespool nimetatud ühisfondi üksnes vahendid, mida ei ole kasutatud teeninduskvaliteedi fondi poolt heakskiidetud teeninduskvaliteedi projektides kahe aasta jooksul pärast eespool nimetatud nelja-aastase perioodi jooksul tehtud maksete viimase makse saamist.

8. Lõppmaksed, mida makstakse teeninduskvaliteedi fondi eesmärgiga tõsta teeninduskvaliteeti IV rühma riikides, kokku peavad olema vähemalt 20 000 SDR aastas iga abisaaja riigi kohta. Selle miinimumsumma saavutamiseks vajalike lisavahendite kohta esitatakse I, II ja III rühma riikidele arve vastavalt vahetatud mahtudele.

9. Postinõukogu võtab teeninduskvaliteedi fondi projektide rahastamise korra vastu või uuendab seda hiljemalt 2021. aasta detsembriks.

C. Postipakkide tariifid

Artikkel 33

Postipakkide maa- ja meretariif

1. Kahe määratud ettevõtja vahel vahetatavalt postipakkidelt, välja arvatud ECOMPRO pakkidelt, tuleb tasuda sissetuleva maaposti tariif, mis arvutatakse eeskirjades ettenähtud postipaki ja kilogrammi põhitariife kombineerides.

1.1. Lähtudes nimetatud põhitariifidest võivad määratud ettevõtjad kooskõlas eeskirjade sätetega kehtestada veel lisatariife paki ja kilogrammi kohta.

1.2. Lõikes 1 ja lõike 1 punktis 1 nimetatud tariifid tasub lähteriigi määratud ettevõtja, välja arvatud juhul, kui eeskirjad näevad ette erandi sellest põhimõttest.

1.3. Sissetuleva maaposti tariifid on iga riigi puhul kogu selle territooriumi suhtes ühesugused.

2. Kahe määratud ettevõtja või sama riigi kahe postiasutuse vahel ühe või mitme teise määratud ettevõtja maapostiteenuste abil vahetatavalt pakkidelt tuleb neile määratud ettevõtjatele, kes osalevad maitsi edasitoimetamises, tasuda eeskirjades ettenähtud maaposti transiiditariif vastavalt kohaldatavale distantsipikkusele.

2.1. Lahtise transiidina saadetavate postipakkide puhul võivad vahendavad määratud ettevõtjad nõuda eeskirjades saadetise kohta ettenähtud ühtse tariifi tasumist.

2.2. Maaposti transiiditariifi tasub lähteriigi määratud ettevõtja, välja arvatud juhul, kui eeskirjad näevad ette erandi sellest põhimõttest.

3. Iga määratud ettevõtja, kes osaleb postipakkide edasitoimetamises meritsi, võib nõuda meretariifide tasumist. Nimetatud tariifid tasub lähteriigi määratud ettevõtja, välja arvatud juhul, kui eeskirjad näevad ette erandi sellest põhimõttest.

3.1. Mereveo puhul kehtiv meretariif on ette nähtud eeskirjades vastavalt kohaldatavale distantsipikkusele.

3.2. Lõike 3 punkti 1 kohaselt arvatud meretariifi võivad määratud ettevõtjad kuni 50% võrra suurendada. Vastavalt oma soovile võivad nad seda ka vähendada.

D. Lennutranspordi tasud

Artikkel 34

Lennutranspordi tasu põhimäärad ja seda käsitlevad sätted

1. Määratud ettevõtjate vahelises arvelduses kohaldatava lennutranspordi tasude põhimäära kinnitab postinõukogu ja selle arvutab eeskirjades esitatud valemi kohaselt välja rahvusvaheline büroo. Kauba tagastusteenuse vahendusel saadetud postipakkide lennutranspordile kohaldatavad tariifid arvutatakse vastavalt eeskirjades sätestatule.

2. Lahtise transiidina saadetavate kinniste depeššide, prioriteetsete saadetiste, lennupostisaadetiste ja lennupakkide lennutranspordi, valesti lähetatud ja vale teekonnaga saadetiste tasu arvutamine ja asjakohased arvestusmeetodid on ette nähtud eeskirjades.

3. Lennutranspordi tasu kannab kogu lennutranspordiga läbitud distantsi eest:

3.1. kinniste depeššide puhul posti lähteriigi määratud ettevõtja, kaasa arvatud juhul, kui see post liigub transiidina ühe või mitme vahendava määratud ettevõtja kaudu;

3.2. lahtise transiidina saadetavate prioriteetsete saadetiste ja lennupostisaadetiste puhul (k.a valesti lähetatud saadetised) määratud ettevõtja, kes annab need saadetised üle teisele määratud ettevõtjale.

4. Samu sätteid kohaldatakse maa- ja meretransiiditasudest vabastatud saadetiste puhul, kui neid toimetatakse edasi lennutranspordiga.

5. Igal sihtriigi määratud ettevõtjal, kes näeb ette oma riigis rahvusvahelise posti edasitoimetamise lennutranspordiga, on õigus sellise edasitoimetamise lisakulude hüvitamisele, tingimusel et lennutranspordiga kaetud vahemaa keskmine pikkus on üle 300 km. Postinõukogu võib asendada vahemaa keskmise pikkuse mõne muu asjakohase kriteeriumiga. Kui ei ole kokku lepitud tasu mittevõtmises, on tasu kõigi välismaalt lähtuvate

prioriteetsete saadetiste ja lennupostisaadetiste puhul ühesugune, olenemata sellest, kas neid saadetakse edasi lennutranspordiga või mitte.

6. Kui aga sihtriigi määratud ettevõtja võetavad lõppmaksed põhinevad konkreetselt kuludel, riigisisestel tariifidel või enda deklareeritud tariifidel artikli 29 kohaselt, ei võeta lisatasu riigisisese lennutranspordiga edasitoimetamise eest.

7. Keskmise kauguse arvutamisel ei arvesta sihtriigi määratud ettevõtja sellise posti kaalu, mille lõppmaksete arvestus on põhinenud konkreetselt sihtriigi määratud ettevõtja kuludel või riigisisestel tariifidel.

E. Maksete tasumine

Artikkel 35

Maksete tasumist ja rahvusvahelise postivahetuse makseid käsitlevad sätted

1. Vastavalt käesolevale konventsioonile teostatud toimingute eest tasumine (sealhulgas tasumine postisaadetiste transpordi (edastamise) ja sihtriigis postisaadetiste töötlemise eest ning hüvitise tasumine postisaadetiste kaotamineku, varguse või rikkumise korral) toimub konventsiooni ja Postiliidu teiste aktide alusel ja nendega kooskõlas ning määratud ettevõtjalt ei nõuta dokumentide koostamist, välja arvatud Postiliidu aktides sätestatud juhtudel.

2. Selleks et tagada universaalse postiteenuse osutamine artikli 3 kohaselt ja rahvusvahelise postivõrgu usaldusväärsus, tasuvad määratud ettevõtjad vastavalt konventsioonile teostatud toimingute eest.

F. Tasude ja tariifide kehtestamine

Artikkel 36

Postinõukogu õigus kehtestada tasusid ja tariife

1. Postinõukogul on õigus kehtestada järgmisi tariife ja tasusid, mille maksavad määratud ettevõtjad eeskirjades esitatud tingimuste kohaselt:

- 1.1. transiiditasud kirisaadetiste töötlemise ja edasitoimetamise eest ühe või mitme vahendava riigi kaudu;
- 1.2. lennuposti põhitariifid ja lennutranspordi tasud;
- 1.3. sissetuleva maaposti tariifid kõikide sissetulevate postipakkide töötlemise eest, välja arvatud ECOMPRO pakid;
- 1.4. maaposti transiiditariifid pakkide töötlemise ja edasitoimetamise eest vahendava riigi kaudu;
- 1.5. meretariifid pakkide edasisaamise eest meritsi;
- 1.6. väljamineva maaposti tariifid postipakkide tagastusteenuse osutamise eest.

2. Muudatused, mis tehakse teenust osutavate määratud ettevõtjate õiglast tasustamist tagava meetodika kohaselt, peavad põhinema usaldusväärsetel ja piisavatel majandus- ja finantsandmetel. Otsustatud muudatused jõustuvad postinõukogu määratud kuupäeval.

VIII osa

Vabatahtlikud teenused

Artikkel 37

EMS ja integreeritud logistika

1. Liikmesriigid või määratud ettevõtjad võivad kokku leppida, et nad osalevad järgmistes eeskirjades kirjeldatud teenustes:

- 1.1. kiirkullerpost (EMS), mis on kiirpostiteenus dokumentide ja kauba saatmiseks ning mis on võimaluse korral kõige kiirem füüsiliste vahendite abil toimuv postiteenus. Seda teenust võib osutada standardse mitmepoolse kiirkullerposti kokkuleppe või kahepoolse kokkuleppe alusel;
- 1.2. integreeritud logistika, mis on täielikult kliendi logistilistele nõudmistele vastav teenus, mille hulka kuuluvad ka kaupade või dokumentide füüsilisele edastamisele eelnevad ja järgnevad etapid.

Artikkel 38

Elektroonilised postiteenused

1. Liikmesriigid või määratud ettevõtjad võivad kokku leppida, et nad osalevad järgmistes eeskirjades kirjeldatud elektroonilistes postiteenustes:

- 1.1. elektronpost, mis on elektrooniline postiteenus elektrooniliste sõnumite ja teabe edastamiseks määratud ettevõtjate poolt;
- 1.2. tähtitud elektronpost, mis on turvaline elektrooniline postiteenus, millega kaasneb elektroonilise sõnumi saatmistõend ja kätetoimetamistõend ning turvaline sidekanal autenditud kasutajatele;
- 1.3. elektrooniline posti sertifitseerimiskood, mis tõendab elektroonilise sündmuse toimumist ettenähtud vormis ja ajal ühe või mitme osalise vahel;

1.4. elektrooniline kirjakast, mis võimaldab autentitud kasutajatel elektroonilisi sõnumeid saata ning autentitud saajatel elektroonilisi sõnumeid ja teavet kätte saada ja säilitada.

IX osa Lõppsätted

Artikkel 39

Konventsiooni ja eeskirju käsitlevate ettepanekute heakskiitmise tingimused

1. Jõustumiseks vajavad kongressile esitatud, konventsiooniga seotud ettepanekud kohalolevate ja hääletamisel osalevate hääleõiguslike liikmesriikide enamuse heakskiitu. Hääletamise ajal peab kohal viibima vähemalt pool kongressil esindatud hääleõiguslikest liikmesriikidest.

2. Jõustumiseks vajavad eeskirjadega seotud ettepanekud postinõukogu hääleõiguslike liikmete enamuse heakskiitu.

3. Jõustumiseks vajavad kongresside vahelisel ajal tehtud, konventsiooni ja selle lõpp-protokolliga seotud ettepanekud:

3.1. kahekolmandikulist häälteenamust, kusjuures hääletamises osalevad vähemalt pooled Postiliidu hääleõiguslikest liikmesriikidest, kui ettepanekud käsitlevad muudatusi;

3.2. häälteenamust, kui ettepanekud käsitlevad sätete tõlgendamist.

4. Iga liikmesriik võib teha 90 päeva jooksul pärast lõike 3 punkti alusel muudatuse vastuvõtmisest teatamist reservatsiooni selle muudatuse kohta vastavalt lõike 3 punktis 1 sätestatud samadele heakskiitmise tingimustele ja artikli 40 asjaomastele sätetele analoogia alusel.

Artikkel 40

Reservatsioonid kongressil

1. Reservatsioone, mis on vastuolus Postiliidu eesmärgiga, ei või teha.

2. Üldjuhul püüab eriarvamusel olev liikmesriik võimaluse piires ühendada oma arvamuse enamuse omaga. Reservatsioone võib teha ainult äärmise vajaduse korral ja neid tuleb põhjendada.

3. Konventsiooni artikli suhtes tehtav reservatsioon esitatakse kongressile ettepanekuna, mis on koostatud kooskõlas kongressi töökorra asjakohaste sätetega ühes rahvusvahelise büroo töökeeles.

4. Jõustumiseks vajavad reservatsioone käsitlevad ettepanekud samasugust häälteenamust, mis on vajalik reservatsiooniga seotud artikli muutmiseks.

5. Põhimõtteliselt kohaldatakse reservatsioone vastastikkuse põhimõttel reservatsiooni teinud liikmesriigi ja teiste liikmesriikide vahel.

6. Konventsiooni suhtes tehtavad reservatsioonid lisatakse kongressi poolt heakskiidetud ettepanekute põhjal konventsiooni lõpp-protokollile.

Artikkel 41

Konventsiooni jõustumine ja kehtivus

Konventsioon jõustub 1. juulil 2022 (välja arvatud VII osa „Tasu“ kõik sätted, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2022) ja kehtib tähtajatult.

Selle kinnituseks on liikmesriikide valitsuste täievolilised esindajad alla kirjutanud konventsiooni ainueksplari, mis antakse hoiule rahvusvahelise büroo peadirektorile. Ülemaailmse Postiliidu rahvusvaheline büroo edastab kõikidele liikmesriikidele selle koopia.

Koostatud Abidjanis 26. augustil 2021

¹Erand tehakse Suurbritannia Ühendkuningriigile ja Põhja- Iirimaale, kes leiutasid postmargi.

[Universal Postal Convention](#)